

**П Р А В И Л Н И К
ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА
НА ВИШЕТО ВОЕННОВЪЗДУШНО УЧИЛИЩЕ
„ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“**

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. С този правилник се уреждат устройството и дейността на Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“ (ВВВУ „Г. Бенковски“).

Чл. 2. (1) ВВВУ „Г. Бенковски“ е структура на пряко подчинение на министъра на отбраната – държавно висше военно училище, със седалище в град Долна Митрополия и има свое знаме, печат и празник – 25 май.

(2) ВВВУ „Г. Бенковски“ е юридическо лице, което съставя, изпълнява, приключва и отчита бюджет.

(3) ВВВУ „Г. Бенковски“ е част от въоръжените сили на Република България.

Чл. 3. Мисията на ВВВУ „Г. Бенковски“ е да подготвя висококвалифицирани специалисти и лидери за въоръжените сили на Република България, за сектора за националната сигурност и за националното стопанство в съчетание с научноизследователска, иновационна дейност, фундаментални и приложни изследвания.

Чл. 4. (1) Предметът на дейност на ВВВУ „Г. Бенковски“ включва:

1. обучение на курсанти и военнослужещи за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“ от област на висшето образование „Сигурност и отбрана“ по специалности от регулираната професия „Офицер на тактическо ниво на управление“, както и по специалности от областите на висшето образование „Социални, стопански и правни науки“, „Технически науки“ и „Сигурност и отбрана“;

2. обучение на студенти за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ по акредитирани професионални направления от областите на висшето образование „Социални, стопански и правни науки“ и „Технически науки“;

3. обучение за придобиване на висше образование на образователна и научна степен „доктор“ по акредитирани докторски програми;

4. обучение за повишаване на квалификацията;

5. специализирано обучение, придобиване на квалификация и професионална подготовка на военнослужещи, цивилни служители, служители

от други министерства и ведомства и на граждани при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната;

6. извършване на научноизследователска, иновационна дейност и на приложни изследвания;

7. развитие на научно-производствена, издателска, спортна, културна и стопанска дейност, свързана с основната дейност на ВВВУ „Г. Бенковски“ и реализацията на създаваните от него научноизследователски резултати и други обекти на интелектуална собственост;

8. други дейности, предвидени в закон, в акт на Министерския съвет или възложени от министъра на отбраната.

(2) В района на ВВВУ „Г. Бенковски“ не може да се извършва политическа, партийна или религиозна дейност.

Чл. 5. ВВВУ „Г. Бенковски“ провежда обучение на:

1. български граждани за придобиване на образователно-квалификационни степени по акредитирани военни и граждански специалности, образователна и научна степен „доктор“ и за придобиване и повишаване на квалификацията;

2. чуждестранни студенти, докторанти и специализанти съгласно българското законодателство;

3. чуждестранни военнослужещи и граждани въз основа на международни договорености.

Чл. 6. (1) ВВВУ „Г. Бенковски“ се ползва с академична автономия в съответствие с акта за създаването си и с разпоредбите на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и Закона за висшето образование.

(2) Академичното самоуправление се изразява във:

1. изборността и мандатността на органите за управление с изключение на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“;

2. правото да изготвя вътрешни актове в съответствие със Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, акта за създаване на ВВВУ „Г. Бенковски“, Закона за висшето образование, Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му, този правилник и други нормативни актове, регламентиращи дейността и законовите задължения на висшето училище;

3. определяне на научно-преподавателския състав при условията и по реда на действащото законодателство;

4. правото за изграждане, притежаване и ползване на материална база, необходима за дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 7. (1) ВВВУ „Г. Бенковски“ издава диплома за завършена образователно-квалификационна степен на висшето образование, европейско дипломно приложение, диплома за придобита образователна и научна степен „доктор“, диплома за придобита научна степен „доктор на науките“, удостоверение за допълнително обучение или специализация и други основни

документи в съответствие с Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища, приета с ПМС № 215 от 2004 г.

(2) Специфични названия на отделните образователно-квалификационни степени по различни специалности могат да се дават след утвърждаването им от министъра на образованието и науката.

Чл. 8. ВВВУ „Г. Бенковски“ осигурява качеството на образованието и научните изследвания чрез вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав, която включва и проучване мнението на обучаемите най-малко веднъж за учебната година.

Глава втора СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I Общи разпоредби

Чл. 9. Длъжностното разписание на ВВВУ „Г. Бенковски“ се утвърждава от министъра на отбраната по предложение на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ въз основа на решение на Академичния съвет.

Чл. 10. Органи за управление на ВВВУ „Г. Бенковски“ са Общото събрание, Академичният съвет и началникът на училището.

Чл. 11. ВВВУ „Г. Бенковски“ включва в структурата си: командване, основни, административни и обслужващи звена.

Чл. 12. Командването на ВВВУ „Г. Бенковски“ се състои от началник на училището и негови заместници.

Чл. 13. Основни звена на ВВВУ „Г. Бенковски“ са факултет и департамент.

Чл. 14. (1) Административни звена в структурата на ВВВУ „Г. Бенковски“ са отделенията, службите и секциите.

(2) Отделенията, службите и секциите във ВВВУ „Г. Бенковски“ в съответствие с функционалното им предназначение извършват планиране, организиране, контролиране, отчитане и анализиране на учебната и научноизследователската дейност, административно, документално и информационно осигуряване, организират приема на документи в случаите, когато е заявено искане за признаване на завършено висше образование или период на обучение в чуждестранно висше училище, комплектуване с личен състав, логистично и финансово осигуряване, връзки с обществеността, международно сътрудничество и други дейности.

Чл. 15. (1) Обслужващите звена са сектори, центрове, библиотеки, учебни бази, лаборатории и други структури.

(2) Центровете и секторите са обслужващи звена, които подпомагат ВВВУ „Г. Бенковски“ в областта на иновационните образователни технологии; обработка на документи по признаване на завършено висше образование или период на обучение в чуждестранно висше училище; осъществяват обучение на авиационен персонал.

(3) „Издателски, библиотечно-информационен и кариерен център“ е обслужващо звено, което издава научна и учебна литература, осигурява библиотечното и библиографско обслужване в училището, съдейства за професионалното ориентиране, реализацията и успешното кариерно развитие на студентите от ВВВУ „Г. Бенковски“ и осъществява посреднически функции между академичните среди и авиационния бизнес.

Чл. 16. (1) Във ВВВУ „Г. Бенковски“ се създава Професионален сержантски колеж за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по Закона за професионалното образование и обучение.

(2) Професионалният сержантски колеж към ВВВУ „Г. Бенковски“ се създава със заповед на министъра на образованието и науката, по предложение на министъра на отбраната.

(3) Професионалният сержантски колеж прилага разпоредбите на Закона за професионалното образование и обучение, доколкото в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България не е предвидено друго.

(4) Професионалният сержантски колеж провежда обучение по Закона за професионалното образование и обучение самостоятелно или съвместно с други образователни институции и центрове.

(5) Професионалният сержантски колеж по ал. 1 е подчинен на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ и ползва недвижими имоти, учебна база, административно и информационно осигуряване и преподавателски състав от ВВВУ „Г. Бенковски“ при условия и по ред, определени със заповедта за неговото създаване.

(6) Държавните образователни стандарти, специалностите, учебните планове и програми и списъците за държавния план-прием на обучаващите се в Професионалният сержантски колеж в състава на ВВВУ „Г. Бенковски“ се утвърждават от министъра на отбраната съгласувано с министъра на образованието и науката.

(7) Правилникът за устройството и дейността на Професионалният сержантски колеж се издава от министъра на отбраната.

(8) Условията и реда за приемане на сержанти (старшини) и войници за обучение в Професионалният сержантски колеж се определят с акт на министъра на отбраната.

Чл. 17. Общото събрание и Академичният съвет се избират с мандат от четири години, който не се прекъсва с провеждането на частични избори, както и при преобразуване на висшето училище. Мандатите на допълнително избраните членове се прекратяват с изтичането на мандата на органа.

Чл. 18. (1) Общото събрание на ВВВУ „Г. Бенковски“ се състои от представители на академичния състав – военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор, на административния персонал и на курсантите, студентите и докторантите от всички звена.

(2) Числеността на представителите на посочените в ал. 1 общности в състава на Общото събрание на ВВВУ „Г. Бенковски“ се определя в съответствие с предвидените в Закона за висшето образование минимални квоти за всяка една от тях.

(3) Общото събрание се състои от 30 членове и Академичния съвет на ВВВУ „Г. Бенковски“ определя организацията за избор на неговите членове и квотите чрез явно гласуване на събрания на общностите по ал. 1, както следва:

1. за квотата на хабилитираните преподаватели – от събрания на хабилитираните преподаватели в училището – военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор;

2. за квотата на нехабилитираните преподаватели – от събрание на нехабилитираните преподаватели в училището – военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор;

3. за квотата на обучаемите в училището – от събрания на докторантите, курсантите и студентите в училището;

4. за квотата на административния персонал – от събрание на административния персонал в училището.

(4) Заместник-началниците на училището в случаите, когато не са хабилитирани лица, са членове на Общото събрание от квотата на административния персонал.

(5) Събранията по ал. 3 се свикват по решение на Академичния съвет.

(6) При предсрочно освобождаване на места в Общото събрание се извършва частичен избор за попълването им.

(7) Съставът на Общото събрание се обявява със заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(8) Общото събрание се представлява от неговия председател.

Чл. 19. (1) Общото събрание на ВВВУ „Г. Бенковски“ се свиква най-малко веднъж годишно от неговия председател:

1. по искане на началника на училището;

2. по решение на Академичния съвет;

3. по искане най-малко на една четвърт от списъчния му състав; искането се предявява пред председателя на Общото събрание чрез връчване на списък с подписите и изразени мотиви за свикване на събранията и материалите, които ще бъдат обсъждани; председателят в двуседмичен срок след предявяването на искането организира провеждане на Общо събрание.

(2) За свикване на Общото събрание членовете му се уведомяват най-малко седем дни преди заседанието, като им се съобщава проектът на дневния

ред. Материалите по дневния ред се предоставят за ползване от членовете на Общото събрание.

(3) Заседанията на Общото събрание са редовни, ако присъстват не по-малко от две трети от списъчния състав на членовете му. Ако редовно свиканото Общо събрание няма кворум, то се свиква отново на същото място и при същия дневен ред не по-късно от седем календарни дни след първоначално обявената дата.

(4) При определяне на кворума по ал. 3 от списъчния състав на Общото събрание се изключват лицата в отпуск при временна неработоспособност, бременност, раждане, осиновяване и за отглеждане на малко дете или в командировка извън страната. Общият брой на тези лица не може да бъде повече от една четвърт от списъчния състав на Общото събрание.

(5) Общото събрание взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове с изключение на приемането на проект на Правилник за устройството и дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“ и измененията и допълненията в него, за което се изисква мнозинство по списъчния състав на Общото събрание.

(6) Заседанията на Общото събрание на ВВВУ „Г. Бенковски“ са открити за всички членове на академичната общност.

(7) Академичната общност включва членовете на академичния състав, курсантите, студентите, докторантите и специализантите.

Чл. 20. Общото събрание на ВВВУ „Г. Бенковски“:

1. избира за срока на мандата си с тайно гласуване председател и заместник-председател на Общото събрание измежду хабилитираните си членове;

2. обсъжда проект на Правилник за устройството и дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“ или проект за неговото изменение и допълнение и чрез началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ го предлага за издаване на министъра на отбраната;

3. определя числеността на Академичния съвет и избира с тайно гласуване неговите членове;

4. определя числеността на Контролния съвет и избира с тайно гласуване за срока на мандата му неговите председател, заместник-председател и членове;

5. обсъжда и приема годишния доклад на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ за състоянието на училището, както и заключителния отчет в края на мандата на Общото събрание;

6. приема Правилник за работата на Контролния съвет.

Чл. 21. (1) Академичният съвет на ВВВУ „Г. Бенковски“ е орган за ръководство на учебната и научната дейност на училището.

(2) Академичният съвет предлага на министъра на отбраната чрез началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ за утвърждаване:

1. длъжностното разписание на училището;

2. спомагателното длъжностно разписание на училището за цивилни служители не повече от 20 % от щатния състав, за сметка на реализирани собствени приходи;

3. решенията за откриване, преобразуване и закриване на департаменти, катедри, административни и обслужващи звена;

4. учебните планове по специалностите в професионално направление „Военно дело“ съгласувано с министъра на образованието и науката;

5. квалификационните характеристики по специалностите в професионално направление „Военно дело“.

(3) Академичният съвет прави предложение, внесено от началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ до министъра на отбраната за откриване на процедури за заемане от военнослужещи на:

1. вакантни академични длъжности във ВВВУ „Г. Бенковски“ при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България, като допълнителните изисквания за заемането им се определят в Правилника за прилагането на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

2. вакантни длъжности „преподавател“, „старши преподавател“, „инструктор“ и „старши инструктор“ във ВВВУ „Г. Бенковски“ при условия и по ред, определени с акт на министъра на отбраната.

(4) Академичният съвет прави предложение, внесено от началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ до министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице, за:

1. назначаване на академични длъжности в училището на военнослужещи при условията и по реда на действащото законодателство;

2. назначаване на военнослужещи на длъжности „преподавател“, „старши преподавател“, „инструктор“ и „старши инструктор“ във ВВВУ „Г. Бенковски“ при условия и ред, определени с акт на министъра на отбраната.

3. освобождаване на военнослужещи от академични длъжности в училището в случаите и при условията и по реда, определени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и в Закона за висшето образование.

(5) Академичният съвет прави предложение, внесено от началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ до министъра на отбраната за:

1. утвърждаване на теми за редовна и задочна докторантура във ВВВУ „Г. Бенковски“;

2. откриване на процедури за прием на редовни и задочни докторанти във ВВВУ „Г. Бенковски“ в рамките на утвърдения с акт на Министерския съвет брой, при условията и по реда на действащото законодателство;

3. зачисляване за обучение на лицата, приети за редовни и задочни докторанти по т. 2;

4. зачисляване на военнослужещи и цивилни служители във ВВВУ „Г. Бенковски“ за докторанти чрез самостоятелна подготовка.

(6) Академичният съвет прави предложение до министъра на отбраната, който представя на министъра на образованието и науката за внасяне в Министерския съвет предложение за утвърждаване с акт на Министерския съвет на:

1. броя на приеманите за обучение във ВВВУ „Г. Бенковски“ студенти и докторанти – от компетентността на Министерския съвет;

2. размера на таксите за кандидатстване и обучение на студентите и докторантите по т. 1.

(7) Академичният съвет:

1. утвърждава решенията за сключване на договори с потребители за подготовка и за повишаване на квалификацията на специалисти с висше образование, както и за извършване на научни и приложни изследвания;

2. приема ежегодния отчет на началника за резултатите от дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“, годишния доклад с финансовите и натуралните показатели на ВВВУ „Г. Бенковски“, както и резултатите от функционирането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав;

3. приема мандатна програма и годишен план за дейността си;

4. определя структурния състав на Общото събрание и организацията на избор на неговите членове;

5. ежегодно приема бюджета на ВВВУ „Г. Бенковски“;

6. ежегодно приема бюджети на основните звена в частта им, касаеща научноизследователска дейност, развитие и актуализиране на учебно-материалната база и издателска дейност;

7. ежегодно приема размера на средствата за финансиране на Курсантско-студентски съвет при спазване на изискванията на Закона за висшето образование;

8. приема размера на средствата за финансиране на проекти, финансирани по план на ВВВУ „Г. Бенковски“;

9. приема размера на средствата за съфинансиране на проекти, финансирани от други източници;

10. ежегодно прави преглед на организационно-щатната структура на ВВВУ „Г. Бенковски“;

11. решава основни въпроси по организацията и съдържанието на научноизследователската дейност във ВВВУ „Г. Бенковски“;

12. приема стратегия и планове за развитие на ВВВУ „Г. Бенковски“, които се утвърждават от началника;

13. приема разчета за годишната учебна заетост на преподавателите и неговото изпълнение;

14. приема правилници, правила, нормативи и други документи за определени дейности на ВВВУ „Г. Бенковски“;

15. утвърждава системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав и осъществява контрол по нейното прилагане и усъвършенстване;

16. одобрява длъжностните характеристики на академичния състав и приема правилник, регламентиращ развитието и атестирането на академичния състав;

17. взема решения за обявяване на конкурси за заемане на академични длъжности от цивилни служители;

18. предлага на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ отпускане на стипендии за сметка на собствени приходи на курсанти, студенти и докторанти за значими постижения в научноизследователската, спортната или художественотворческата дейност;

19. за заслуги към развитието на науката и висшето образование присъжда почетните звания: „доктор хонорис кауза“ на ВВВУ „Г. Бенковски“; „почетен професор“ на ВВВУ „Г. Бенковски“; „за заслуги към ВВВУ „Г. Бенковски“;

20. избира членове на Съвета на настоятелите;

21. взема решения за отправяне на искане за откриване на процедури за оценяване и акредитация;

22. взема решения след съгласуване с министъра на отбраната за:

а) сдружаване с български и чуждестранни висши училища за осъществяване на съвместно обучение в професионално направление „Военно дело“ и за провеждане на съвместна научноизследователска и иновационна дейност и на приложни изследвания в областта на отбраната;

б) откриване на звена в чужбина, включително на поделения на училището в чужбина;

в) сдружаване с други лица, както и за създаване на търговски дружества за целите на стопанската реализация на резултати от научни изследвания и обекти на интелектуалната собственост при условията и по реда на Закона за висшето образование в сферата на отбраната и професионално направление „Военно дело“;

г) организиране на международно сътрудничество, сключване на договори и членуване в международни организации в сферата на отбраната и професионално направление „Военно дело“;

23. взема решения за:

а) сдружаване с български и чуждестранни висши училища за осъществяване на съвместно обучение на студенти, докторанти и специализанти, на учебна дейност и обучение през целия живот и на образователен франчайз извън професионално направление „Военно дело“;

б) сключване на договори за съвместна научноизследователска, проектна и иновационна и други форми на съвместна дейност с чуждестранни висши училища и организации, признати по законодателството на съответната държава извън сферата на отбраната и професионално направление „Военно дело“.

в) сдружаване с други лица, както и за създаване на търговски дружества за целите на стопанската реализация на резултати от научни изследвания и обекти на интелектуалната собственост при условията и по реда на Закона за висшето образование извън сферата на отбраната и професионално направление „Военно дело“;

г) организиране на международно сътрудничество, сключване на договори и членуване в международни организации извън сферата на отбраната и професионално направление „Военно дело“;

24. взема решения за признаване на висше образование или на периоди на обучение, придобити в чужбина, с цел продължаване на образованието във ВВВУ „Г. Бенковски“;

25. определя размера на възнаграждението на привлечени без конкурс хонорувани и гост преподаватели и на изявени специалисти от практиката на които е възложена преподавателска дейност;

26. ежегодно взема решение за изплащане на допълнителни възнаграждения за образователна и научна степен „доктор“ или научна степен „доктор на науките“ в съответствие с акта на министъра на отбраната по чл. 214, ал. 2, във вр. с ал. 1, т. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, и при следните условия:

а) допълнителното възнаграждение се изплаща на лицата, които заемат академична длъжност или ако такава степен се изисква за заемане на длъжността, от реализирани собствени приходи;

б) извършва се по ред, определен в правилник, приет от Академичния съвет;

27. взема решение за предлагане на министъра на отбраната за продължаване заемането на длъжност, за която се изисква хабилитация, от военнослужещи с военно звание полковник или висше офицерско звание при условията и по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

28. взема решение за удължаване на срока на трудовите договори на членовете на академичния състав, които заемат длъжността „професор“ или „доцент“ при навършване на възрастта, определена в Кодекса на труда, в съответствие с § 11 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за висшето образование;

29. обсъжда проект на Правилник за устройството и дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“ или проект за неговото изменение и допълнение и чрез Общото

събрание и началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ го предлага за издаване от министъра на отбраната;

30. приема Правилник за работата на Академичния съвет на ВВВУ „Г. Бенковски“;

31. по предложение на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ избира заместник-началник по учебната и научната част за назначаване и освобождаване от министъра на отбраната;

32. избира ръководството и състава на Атестационната комисия на ВВВУ „Г. Бенковски“;

33. номинира кандидати за членове на постоянните комисии на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА);

34. определя реда, по който се разходват собствените приходи от такси за кандидатстване, за обучение и приходи от обучение срещу заплащане в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование.

Чл. 22. (1) Академичният съвет на ВВВУ „Г. Бенковски“ се състои от 25 до 45 членове и включва представители на академичния състав – военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор, курсанти, студенти, докторанти и служители.

(2) Числеността на представителите на общностите в състава на Академичния съвет се определя в съответствие с предвидените в Закона за висшето образование минимални квоти за всяка една от тях.

(3) Право да свикват Академичния съвет имат началникът на училището, както и не по-малко от една четвърт от членовете му, изявили писмено желание за това. Предлагащите заседания на Академичния съвет представят в писмен вид и проект на дневен ред.

Чл. 23. Началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ е военнослужещ, който може да е и хабилитирано лице. Той се назначава и освобождава от длъжност при условията и по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Неговите правомощия не се прекратяват с изтичането на мандата на Общото събрание.

Чл. 24. (1) Началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ упражнява правомощията на ректор по Закона за висшето образование.

(2) Началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ е пряк началник на личния състав на училището.

Чл. 25. (1) Началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“:

1. представлява ВВВУ „Г. Бенковски“ пред всички органи и лица в страната и в чужбина;

2. ръководи, организира и контролира цялостната дейност на ВВВУ „Г. Бенковски“;

3. по право е член на Академичния съвет и негов председател;

4. сключва и прекратява трудовите договори с цивилните служители от ВВВУ „Г. Бенковски“, в т. ч. и назначените по спомагателно длъжностно разписание;

5. решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането, преместването и отписването на курсантите, студентите, обучаващите се военнослужещи и специализантите.

6. подготвя и предлага за приемане от Академичния съвет годишния отчет за резултатите от дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“ и годишния доклад с финансовите и натуралните показатели, както и резултатите от функционирането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав;

7. назначава и освобождава помощник-ректор, който може да не е член на академичния състав на ВВВУ „Г. Бенковски“;

8. при необходимост може да свиква колективните органи за управление на основните звена на ВВВУ „Г. Бенковски“;

9. разпорежда се с бюджета на ВВВУ „Г. Бенковски“, контролира разработването му по източници и направления и го представя за приемане по установения ред;

10. организира провеждането на оперативно-тактическата подготовка на офицерите;

11. създава по своя преценка помощни консултативни органи, постоянни и временни комисии;

12. отчислява от обучение докторантите, придобили право на защита, и тези, които не се допускат до защита, въз основа на решение за отчисляване на факултетния съвет;

13. издава заповед за състава на научното жури за оценяване на дисертационен труд и на кандидатите за заемане на академични длъжности по Закона за развитие на академичния състав на Република България за всяка конкретна процедура;

14. назначава за срок до три месеца на незаети изборни длъжности временно изпълняващи длъжностите, доколкото е в неговите правомощия;

15. извършва преглед на системата за управление на качеството най-малко веднъж годишно;

16. ръководи разработването на Плана за бойна и мобилизационна готовност на ВВВУ „Г. Бенковски“ и плановете за ускорено обучение при привеждането му в готовност за работа във военно време;

17. предлага обсъдения в Общото събрание проект на Правилник за устройството и дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“ или проект за неговото изменение и допълнение за издаване от министъра на отбраната;

18. представя по команден ред годишния доклад за състоянието на ВВВУ „Г. Бенковски“;

19. в случай че е хабилитирано лице, изпълнява възложената му академична натовареност съгласно правилника, регламентиращ учебната заетост на преподавателския и научно-преподавателския и състав на ВВВУ „Г. Бенковски“;

20. в случай че е хабилитирано лице, участва в работата на катедрен съвет в неговото професионално направление и може да бъде избран в състава на съответния факултетен съвет.

(2) В дейността си началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ се подпомага от Съвет на началника (Ректорски съвет).

(3) В съвета по ал. 2 освен началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ участват заместник-началниците, помощник-ректорът, деканът на факултет, директорът на департамент, главният юрисконсулт, главният счетоводител, представителят на курсантско-студентски съвет и началникът на отделение „Учебна и научна дейност“, който е негов секретар.

Чл. 26. (1) Заместник-началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ по учебната и научната част е военнослужещ, хабилитирано лице.

(2) Заместник-началникът по учебната и научната част упражнява правомощията на заместник-ректор по Закона за висшето образование.

(3) Заместник-началникът по учебната и научната част се назначава и освобождава от длъжност от министъра на отбраната по предложение на началника на училището след решение на Академичния съвет.

Чл. 27. Заместник-началникът по учебната и научната част:

1. представлява началника на ВВВУ „Г. Бенковски“, когато е упълномощен от него;

2. организира, ръководи, координира и носи отговорност за учебната и научната дейност на ВВВУ „Г. Бенковски“;

3. участва в заседанията на Академичния съвет с право на съвещателен глас, ако не е негов член.

Чл. 28. (1) Заместник-началникът по административната част и логистиката на ВВВУ „Г. Бенковски“ е военнослужещ, който се назначава и освобождава при условията и по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Заместник-началникът по административната част и логистиката:

1. организира и носи отговорност за работата по логистичните, административните и техническите въпроси в дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“;

2. представлява началника на ВВВУ „Г. Бенковски“, когато е упълномощен от него.

Чл. 29. (1) Заместник-началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ по професионалното обучение и международното сътрудничество е военнослужещ, който се назначава и освобождава по реда и при условията на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Заместник-началникът по професионалното обучение и международното сътрудничество:

1. организира, ръководи и носи отговорност за учебната дейност с чуждестранните студенти, професионалното обучение и международното сътрудничество на ВВВУ „Г. Бенковски“;

2. представлява началника на ВВВУ „Г. Бенковски“, когато е упълномощен от него.

Чл. 30. Помощник-ректорът подпомага началника (ректора) по въпроси, свързани с административното и финансово управление на училището.

Чл. 31. (1) Контролният съвет е орган за вътрешен контрол върху дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(2) Контролният съвет се състои от председател, заместник-председател и членове, от които един е представител на Курсантско-студентски съвет, а останалите са хабилитирани лица. Членове на Контролния съвет не могат да бъдат:

1. членовете на Академичния съвет на училището;

2. заместник-началниците на ВВВУ „Г. Бенковски“, помощник-ректорът, деканът на факултет и директорът на департамент.

(3) Контролният съвет:

1. проверява законосъобразността на изборите за ръководни органи на ВВВУ „Г. Бенковски“ и неговите основни звена, и в едномесечен срок от провеждането им докладва на Академичния съвет за резултатите от проверката;

2. изготвя становище по проекта на бюджет и изпълнението му и ги докладва пред Академичния съвет и Общото събрание на ВВВУ „Г. Бенковски“;

3. участва в проверките за установяване на извършени дисциплинарни нарушения, свързани с учебния процес;

4. докладва за своята дейност пред Общото събрание на ВВВУ „Г. Бенковски“ най-малко веднъж годишно.

(4) Контролният съвет осъществява дейността си съгласно правилник, приет от Общото събрание на ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 32. (1) Към ВВВУ „Г. Бенковски“ се създава Съвет на настоятелите.

(2) Съветът на настоятелите подпомага ВВВУ „Г. Бенковски“ за осъществяване на ефективно и прозрачно управление и за предоставяне на качествено образование и обучение.

(3) Съветът на настоятелите се състои от седем членове – дарители на училището, личности с активна обществена позиция, представители на работодатели, съсловни, браншови и професионални организации, представители на Курсантско-студентски съвет и на министъра на образованието и науката.

(4) Не могат да бъдат членове на Съвета на настоятелите:

1. президентът, вицепрезидентът, народни представители, министри, заместник-министри, председатели на държавни агенции и техните заместници, членове на държавни комисии, изпълнителни директори на изпълнителни агенции и техните заместници, областни управители, заместник областни управители, общински съветници, кметове, заместник-кметове, кметски наместници, ръководители на държавни институции, създадени със закон или с акт на Министерския съвет, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт, и техните заместници;

2. членове на ръководни органи на политически партии и синдикални организации;

3. членове на академичния състав и административния персонал на ВВВУ „Г. Бенковски“, с изключение на лицата, заемали длъжността началник на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(5) Петима от членовете на Съвета на настоятелите се избират от Академичния съвет по предложение на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“, а останалите двама се определят съответно от министъра на образованието и науката и от Курсантско-студентски съвет.

(6) Съветът на настоятелите избира председател измежду своите членове.

Чл. 33. Съветът на настоятелите дава становище по:

1. основни въпроси, свързани с развитието на ВВВУ „Г. Бенковски“;

2. проекта на мандатната програма;

3. проекта на бюджет на ВВВУ „Г. Бенковски“;

4. проекти за приемане, изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“;

5. проектите на заявките и предложенията за броя на приеманите за обучение студенти и докторанти и за размера на таксите за кандидатстване и за обучение;

6. годишния доклад за състоянието на ВВВУ „Г. Бенковски“, годишния доклад с финансовите и натуралните показатели на ВВВУ „Г. Бенковски“, годишния финансов отчет и отчета за изпълнението на приходната и разходната част на бюджета;

7. предложения за учредяване на стипендии от ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 34. (1) Съветът на настоятелите заседава най-малко веднъж на три месеца.

(2) Съветът на настоятелите се свиква на заседание от председателя на съвета по негова инициатива, по искане на всеки от членовете или на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(3) Съветът на настоятелите приема правила за своята работа.

(4) Членовете на Съвета на настоятелите не получават възнаграждение за дейността си.

Чл. 35. Мандатът на Съвета на настоятелите съвпада с мандата на органите на управление на училището.

Раздел II Факултет

Чл. 36. (1) Факултет се открива, преобразува или закрива при условията и по реда на действащото законодателство.

(2) Факултетът е основно звено, обединяващо катедри за осигуряване на обучението в едно или няколко професионални направления от областите на науката, по които висшето училище е акредитирано да провежда обучение, и разполага с не по-малко от 40-членен академичен състав- военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор, от който хабилитираните лица осигуряват за всяка специалност не по-малко от 70 на сто от лекционните курсове. При необходимост и след решение на Академичния съвет за отделни специалности хабилитираните лица могат да четат не по-малко от 50 на сто от лекционните курсове. След решение на съответния факултетен съвет до 10 на сто от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в образователно-квалификационната степен "бакалавър" и до 20 на сто от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в образователно-квалификационната степен "магистър" могат да бъдат провеждани от изявени специалисти от практиката.

Чл. 37. (1) Органи за управление на факултета са: общото събрание на факултета, факултетният съвет и деканът на факултета.

(2) Мандатът на органите за управление на факултета е 4 години. Той не се прекъсва с провеждането на частични избори. Мандатите на допълнително избраните членове се прекратяват с изтичане на мандата на органа.

Чл. 38. (1) Общото събрание на факултета се състои от всички членове на академичния състав - военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор, от представители на административния персонал и на обучаемите във факултета. Числеността на представителите на посочените общности в състава на Общото събрание на факултета се определя в съответствие с предвидените в Закона за висшето образование минимални квоти за всяка една от тях.

(2) Структурата и численият състав на общото събрание на факултета и редът за избиране на представителите по ал. 1 се определят от факултетния съвет, като:

1. представителите на докторантите, курсантите и студентите се избират от събрание на обучаемите във факултета, организирано от Курсантско-студентски съвет;

2. представителите на административния персонал – от събрание на служителите, организирано от декана на факултета и ръководено от председател, избран от събранието;

3. списъчният състав на представителите на отделните категории се утвърждава от декана на факултета;

4. при необходимост се извършва частичен избор за попълване на освободените места в общото събрание.

Чл. 39. (1) Общото събрание на факултета:

1. избира с тайно гласуване за срока на мандата си председател и негов заместник от състава на хабилитираните си членове. Деканът на факултета и заместниците му не могат да бъдат избирани за председател и заместник-председател на общото събрание на факултета;

2. избира с тайно гласуване за срока на мандата си хабилитирано лице за декан на факултета;

3. определя числения състав на факултетния съвет и избира с тайно гласуване неговите членове;

4. обсъжда и приема годишния доклад на декана за преподавателската и творческата дейност във факултета и за неговото състояние;

5. се представлява от неговия председател.

(2) Общото събрание на факултета се свиква най-малко веднъж годишно от неговия председател по решение на факултетния съвет, по искане на декана на факултета или на една четвърт от списъчния му състав.

(3) За свикването на общото събрание членовете му се уведомяват от председателя на събранието не по-късно от седем дни преди датата на заседанието чрез писмена покана, към която се прилага проектът на дневния ред.

(4) Заседанията на общото събрание на факултета са редовни, ако присъстват не по-малко от две трети от списъчния му състав.

(5) При определяне на кворума от списъчния състав на общото събрание се изключват лицата в отпуск при временна неработоспособност, бременност, раждане и осиновяване и за отглеждане на малко дете или в командировка извън страната. Общият брой на тези лица не може да бъде повече от една четвърт от броя на лицата в списъчния състав.

(6) При промени в броя на членовете на общото събрание на факултета, водещи до нарушаване на определените квоти, преди следващото заседание се провеждат частични избори.

(7) Общото събрание взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите чрез явно гласуване освен в случаите, когато в закон е предвидено друго.

Чл. 40. (1) Факултетният съвет се състои от не по-малко от 25 членове и включва представители на академичния състав – военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор, курсанти, студенти и докторанти. Не по-малко от три четвърти от членовете на факултетния съвет са хабилитирани лица.

(2) Факултетният съвет работи по утвърден от него план, като се свиква на заседания от председателя му най-малко два пъти на семестър.

(3) Редът за работа, за провеждане на заседания и избори от факултетния съвет се определя от правила, регламентиращи работата на факултетния съвет.

Чл. 41. Факултетният съвет:

1. избира заместник-декан и определя научен секретар на факултета по предложение на декана с тайно гласуване;

2. утвърждава избора на началниците/ръководителите на катедри във факултета, предложени от катедрените съвети;

3. приема годишния отчет за преподавателската и научната дейност във факултета;

4. предлага на Академичния съвет:

а) проекти за създаване, преобразуване или закриване на катедри, обслужващи звена и на поделения на висшето училище в чужбина, в които обучението по специалностите от професионалните направления и специалностите от регулираните професии се осигурява от академичния състав на факултета;

б) проекти на учебни планове и квалификационни характеристики по степени и специалности;

в) обявяване на конкурси за заемане на академични длъжности от хабилитирани и нехабилитирани преподаватели;

г) откриване на процедура за заемане на щатно осигурени:

га) вакантни академични длъжности „асистент“ от военнослужещи при условия и по ред, определени в действащото законодателство;

гб) вакантни длъжности „преподавател“, „старши преподавател“, „инструктор“ и „старши инструктор“ във факултета;

д) състава на научното жури за оценяване на дисертационен труд и на кандидатите за заемане на академични длъжности за всяка конкретна процедура;

е) заявки за редовни, задочни, самостоятелни и дистанционни форми на докторантури за повишаване на квалификацията на академичния състав;

5. по предложение на научно жури избира лица за заемане на академичните длъжности във факултета „главен асистент“, „доцент“ и „професор“;

6. предлага на началника на ВВУ „Г. Бенковски“ предприемане на действия по отнемане на научната степен по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България и освобождаване от академична длъжност на членове на академичния състав от факултета;

7. обсъжда и приема резултатите от атестирането на членовете на академичния състав на факултета, като в случаите на две последователни отрицателни атестации ги предлага на началника на ВВУ „Г. Бенковски“ за вземане на решение;

8. приема учебни програми на изучаваните дисциплини от специалностите и специализациите, за чието преподаване отговаря факултетът;

9. приема индивидуалните планове за обучение на студенти и специализанти;

10. приема индивидуалните планове за обучение на докторантите в редовна, задочна, самостоятелна и дистанционна форма на обучение и избира научните им ръководители;

11. атестира докторантите в края на всяка академична година;

12. по предложение на катедрените съвети взема решение за възлагане на лекции на нехабилитирани лица, притежаващи образователна и научна степен „доктор“, от състава на факултета;

13. прави предложения пред общото събрание на факултета или пред органите за управление на училището по въпроси, свързани с дейността и състоянието на факултета;

14. ежегодно одобрява и контролира разпределението на учебната заетост между членовете на академичния състав на факултета;

15. обсъжда, дава препоръки и взема решения по дейността на факултетните звена;

16. предлага за издаване научни трудове, учебници и учебни помагала;

17. обсъжда предложения за отправяне на искане за откриване на процедура за акредитиране на специалности от регулираните професии и професионални направления;

18. взема решение по финансовите въпроси на факултета;

19. наблюдава състоянието на библиотечната и информационната база на факултета и взема мерки за нейното усъвършенстване;

20. прави предложение за продължаване заемането на длъжност, за която се изисква хабилизация, от военнослужещ с военно звание полковник или с висше офицерско звание до навършване на 60 години;

21. прави предложение за удължаване на срока на трудовите договори на членовете на академичния състав, които заемат длъжност „професор“ или „доцент“ при навършване на възрастта, определена в Кодекса на труда, в съответствие с § 11 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за висшето образование;

22. взема решение за привличане без конкурс на учени и преподаватели от страната и чужбина за научно-преподавателска дейност като гост-преподаватели и като хонорувани преподаватели;

23. взема и други решения, свързани с дейността на факултета.

Чл. 42. (1) Деканът на факултета е военнослужещ, хабилютирано лице. Той се избира, освобождава и отзовава при условията и по реда на Закона за висшето образование и се назначава от началника на ВВВУ.

(2) Мандатът на декана приключва заедно с мандата на общото събрание на факултета, което го е избрало, като броят на последователните му мандати на тази длъжност не може да бъде повече от два.

(3) Деканът е непосредствено подчинен на началника на ВВУ „Г. Бенковски“. По въпросите на учебната и научната дейност той е подчинен и на заместник-началника по учебната и научната част.

(4) Деканът е пряк началник на целия личен състав на факултета и по отношение на военнослужещите разполага с дисциплинарна власт, съответстваща на длъжността му.

Чл. 43. Деканът на факултета:

1. организира, ръководи, координира и носи отговорност за цялостната дейност на факултета и го представлява;

2. по право е член на факултетния съвет и е негов председател;

3. предлага на факултетния съвет кандидатури на хабилитирани лица за заместник-декан и научен секретар;

4. осигурява изпълнението на взетите от факултетния съвет решения;

5. заверява семестрите в курсантските и студентските книжки;

6. прави предложение за записване, прекъсване, отстраняване и за прехвърляне на обучаеми в друга специалност или форма на обучение;

7. организира и контролира провеждането и отчета на преподавателската и научната дейност във факултета;

8. разрешава отсъствия на студенти от занятия и други мероприятия на факултета;

9. подготвя и предлага на общото събрание на факултета годишен доклад за преподавателската и творческата дейност във факултета и за неговото състояние;

10. подписва дипломите за висше образование по специалностите на факултета;

11. дава съгласие за ползване на отпуск от членовете на академичния състав и административния персонал на факултета;

12. ръководи разработването на перспективен годишен план за развитие на факултета;

13. организира и ръководи приемането на учебните програми и ги предлага за утвърждаване;

14. отговаря за подготовката и квалификацията на академичния състав от факултета;

15. организира и ръководи междукатедрените методически съвещания;

16. организира поддържането и планира развитието и усъвършенстването на учебно-материалната база на факултета;

17. изпълнява и други функции, произтичащи от законите и правилниците, както и от решенията на факултетния съвет или на общото събрание на факултета.

Чл. 44. (1) Заместник-деканът е хабилитирано лице. Той се избира, освобождава и отзовава при условията и по реда на Закона за висшето образование.

(2) Мандатът на заместник-декана приключва заедно с мандата на факултетния съвет, който го е избрал.

(3) Правата и задълженията на заместник-декана се определят от факултетния съвет по предложение на декана.

Чл. 45. (1) В дейността си деканът се подпомага от декански съвет.

(2) В деканския съвет освен декана на факултета и заместник-декана участват и началниците/ръководителите на катедри.

Раздел III Департамент

Чл. 46. (1) Департамент се открива, преобразува или закрива при условията и по реда на действащото законодателство.

(2) Департаментът е основно звено на ВВВУ „Г. Бенковски“ за обучение по една или повече дисциплини, които не съставляват специалност. В него работят не по-малко от 14 души академичен състав- военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор в училището.

(3) Органи на управление на департамента са:

1. Общото събрание на департамента;
2. Съветът на департамента;
3. Директорът.

(4) Мандатът на органите за управление на департамента е 4 години. Той не се прекъсва с провеждането на частични избори. Мандатите на допълнително избраните членове се прекратяват с изтичане на мандата на органа.

Чл. 47. (1) Общото събрание на департамента се състои от академичния състав на департамента – военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор във ВВВУ „Г. Бенковски“ и от неговия административен персонал.

(2) Общото събрание на департамента:

1. обсъжда и приема проект на правилник за устройството и дейността на департамента или проект за неговото изменение и допълнение и го предлага за приемане в окончателен вариант на Академичния съвет на ВВВУ „Г. Бенковски“;

2. избира за срока на мандата си с тайно гласуване председател и заместник-председател на общото събрание; директорът и заместник-директорът на департамента не могат да бъдат избирани за председател на общото събрание на департамента;

3. избира с тайно гласуване за срока на мандата си директор на департамента;

4. определя числеността на съвета на департамента и избира с тайно гласуване неговите членове;

5. обсъжда и приема годишния отчет на директора за дейността на департамента и за развитието на академичния състав.

Чл. 48. (1) Съветът на департамента се състои от 5 до 11 членове и включва представители на академичния състав – военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор.

(2) Председател на съвета на департамента е директорът на департамента.

(3) Съветът на департамента:

1. избира заместник-директор с тайно гласуване – по предложение на директора на департамента;

2. обсъжда проект на Правилник за устройството и дейността на департамента или проект за неговото изменение и допълнение и чрез общото събрание и директора на департамента го предлага за приемане в окончателен вариант на Академичния съвет;

3. прави предложение пред Академичния съвет за откриване, трансформиране или закриване на структурни звена от департамента; решенията се вземат с обикновено мнозинство от списъчния състав;

4. прави предложения за попълване и професионално усъвършенстване на научно-преподавателския състав на департамента;

5. обсъжда резултатите от атестирането на членовете на академичния състав на департамента;

6. приема разчета за годишната учебна заетост на преподавателите и неговото изпълнение.

(4) Съветът на департамента изпълнява и други функции, произтичащи от действащото законодателство.

Чл. 49. (1) Директорът на департамента се избира, освобождава или отзовава при условията и по реда на Закона за висшето образование. Неговият мандат приключва заедно с мандата на общото събрание на департамента, което го е избрало, като броят на последователните му мандати на тази длъжност не може да бъде повече от два.

(2) Директорът на департамента е непосредствено подчинен на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“. По въпросите на учебната и научната дейност той е подчинен и на заместник-началника по учебната и научната част.

(3) Директорът на департамента е пряк началник на целия личен състав на департамента.

(4) Директорът на департамента:

1. представлява департамента и го ръководи в съответствие със Закона за висшето образование, Закона за отбраната и въоръжените сили на Република Българи, Закона за развитието на академичния състав на Република България, този правилник и Правилника за устройството и дейността на департамента;

2. организира и контролира изпълнението на решенията на общото събрание и на съвета на департамента, както и на решенията на органите за управление на училището, касаещи департамента;

3. осигурява и контролира провеждането на учебната дейност в департамента.

Раздел IV

Катедри

Чл. 50. (1) Катедрата е първично звено на факултет или департамент, което осъществява учебна и научноизследователска дейност по една или по група сродни дисциплини.

(2) Катедрата включва най-малко 7-членен академичен състав-военнослужещи и цивилни служители на основен трудов договор във ВВУ „Г. Бенковски“.

(3) Изискването по ал. 2 не се прилага при създаване на катедри по нови учебно-научни направления за срок до 5 години от тяхното създаване.

Чл. 51. (1) Органи за управление на катедрата са катедреният съвет и началникът/ръководителят на катедрата.

(2) Мандатът на органите за управление на катедрата е 4 години. Той не се прекъсва с провеждането на частични избори. Мандатите на допълнително избраните членове се прекратяват с изтичане на мандата на органа.

Чл. 52. (1) Катедреният съвет се състои от членовете на академичния състав в катедрата - военнослужещи и цивилни служители, работещи на основен трудов договор.

(2) Заседанията на катедрения съвет са редовни, ако присъстват не по-малко от две трети от списъчния състав на неговите членове. Той взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите при явно гласуване.

(3) При определяне на кворума от списъчния състав на катедрения съвет се изключват лицата в отпуск при временна неработоспособност, бременност, раждане и осиновяване и за отглеждане на малко дете или в командировка извън страната.

Чл. 53. Катедреният съвет:

1. избира с тайно гласуване началника/ръководителя на катедрата и го предлага за утвърждаване от съвета на основното звено;

2. избира с явно гласуване секретар на катедрения съвет;

3. обсъжда и предлага за приемане на съвета на основното звено учебните програми на изучаваните дисциплини, за които отговаря катедрата;

4. разпределя учебната работа между академичния състав;

5. обсъжда и предлага включването в издателския план на училището на авторски учебници и учебни помагала на членове от катедрата;

6. обсъжда проекти на дисертационни трудове и предлага на съвета на основното звено зачисляване на докторанти в докторантура чрез самостоятелна подготовка;

7. провежда предварително обсъждане на дисертационни трудове и предлага откриване на процедура за защита;

8. прави предложения за обявяване на конкурси за хабилитирани и нехабилитирани преподаватели, за обявяване на вакантни академични длъжности „асистент“ и за привличане на гост-преподаватели, и на хонорувани преподаватели;

9. прави предложения за удължаване на срока на трудовите договори на хабилитирани преподаватели при условията и по реда на § 11 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за висшето образование, като решенията се вземат с тайно гласуване;

10. обсъжда и приема атестационните оценки на членовете на катедрата с тайно гласуване;

11. обсъжда и приема индивидуалните планове на докторанти, специализанти и новоназначени преподаватели;

12. дава становища за дългосрочна специализация или за време за творческо развитие;

13. приема годишния план и отчета за работата на катедрата;

14. обсъжда учебната дейност и методическата подготовка на новоназначени преподаватели в катедрата, качеството на използваните от тях учебни материали и пособия;

15. обсъжда и при необходимост предлага промени в учебния материал и учебните програми по отделните дисциплини в съответствие с настъпили промени в държавните и международните изисквания, препоръките и изискванията на потребителите на кадри и въвеждането на нови технически средства и системи;

16. обсъжда и предлага теми за докторантура;

17. обсъжда и приема програми за конкурсни изпити, въпросници за семестриални изпити и изпити по специалността;

18. предлага членове на научни журита за всяка конкретна процедура за оценяване на дисертационен труд или на кандидати за заемане на академични длъжности;

19. избира рецензенти на научни трудове, обсъжда ги и прави предложения за публикуването им в изданията на ВВВУ „Г. Бенковски“;

20. избира отговорника по качеството на обучението в катедрата;

21. обсъжда и решава други въпроси във връзка с дейността на катедрата.

Чл. 54. (1) Началникът/ръководителят на катедра е лице, хабилитирано в съответното научно направление на катедрата. Той се избира за срок четири години от катедрения съвет с тайно гласуване, като изборът се утвърждава от съвета на основното звено.

(2) Началникът на катедра – военнослужещ, се назначава и освобождава от длъжност при условията и по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(3) Ръководителят на катедра – граждански служител, заема длъжността по основен трудов договор, сключен с началника на ВВУ „Г. Бенковски“.

(4) Началникът на катедра упражнява правомощията на ръководител на катедра по смисъла на Закона за висшето образование.

(5) Началникът/ръководителят на катедрата организира и ръководи цялостната дейност на катедрата:

1. подготвя и ръководи заседанията на катедрения съвет;
2. планира, организира, ръководи и отчита учебната, методическата и научната дейност на академичния състав на катедрата;
3. организира осигуряването с преподаватели на учебните дисциплини от направлението на катедрата и учебната практика;
4. контролира спазването на графика на учебния процес, разписанието за занятията и провеждането на семестриалните изпити;
5. контролира обучението на докторантите;
6. ръководи развитието на учебно-материалната база на катедрата;
7. подготвя и представя за обсъждане от катедрения съвет годишния отчет на катедрата;
8. съгласува отпуските на целия състав на катедрата;
9. прави предложения пред ръководителя на основното звено, свързани със състава на катедрата, учебната и научноизследователската дейност, повишаването на квалификацията на преподавателите;
10. изготвя научните атестации на академичния състав на катедрата.

Раздел V

Мандатност на изборните длъжности

Чл. 55. (1) Лицата, избирани на ръководните длъжности: декан на факултет, директор на департамент, и техните заместници не могат да бъдат избирани за повече от два последователни мандата на една и съща длъжност.

(2) Деканът на факултет, ръководителите на звена, както и членовете на Академичния съвет, Факултетния съвет и Съвета на департамента на ВВУ „Г. Бенковски“ се освобождават по тяхно желание или могат да бъдат отзовани преди изтичането на мандата с решение на избрания ги орган, прието с мнозинство от повече от половината членове от списъчния му състав.

(3) Мандатът на лицата по ал. 1 – граждански служители, се прекратява предсрочно при навършване на 65-годишна възраст освен в случаите, когато срокът е удължен при условията и по реда на Закона за висшето образование. Органът, който ги е избрал, провежда частичен избор в срок до два месеца.

(4) При предсрочно освобождаване за един мандат се счита времето, през което лицето е заемало съответната ръководна длъжност повече от две години.

Глава трета

АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ

Чл. 56. (1) Академичният състав включва военнослужещи и цивилни служители, заемащи академични длъжности във ВВВУ „Г. Бенковски“, както и други лица по Закона за висшето образование.

(2) Академични длъжности са:

1. за нехабилитирани лица: „асистент“ и „главен асистент“;

2. за хабилитирани лица: „доцент“ и „професор“.

(3) Длъжностите, на които се възлага само преподавателска дейност за неспециалисти по чуждоезиково обучение, спорт и други, са „преподавател“ и „старши преподавател“.

(4) За провеждане на специализирано обучение, професионално практическо обучение, придобиване на квалификация и професионална подготовка от военнослужещите, от цивилните служители, както и от служители от други министерства и ведомства и от други граждани, се назначават инструктори.

Чл. 57. (1) Процедурите за заемане на вакантни академични длъжности от военнослужещи се откриват от министъра на отбраната по предложение на Академичния съвет на ВВВУ „Г. Бенковски“, внесено от началника на училището, при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България. Допълнителни изисквания за заемането им се определят в Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Процедурите за заемане на вакантни академични длъжности от цивилни служители се откриват от началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България и правилника за неговото прилагане.

(3) Съотношението на академичните длъжности по чл. 56, ал. 2 се определя в правилник, регламентиращ учебната заетост на преподавателския, научно-преподавателския и научноизследователския състав във ВВВУ „Г. Бенковски“, изготвен в съответствие с изискванията на учебните планове и утвърден от Академичния съвет.

(4) Лицата, заемащи академични длъжности, извършват преподавателска и научноизследователска дейност.

Чл. 58. Академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се заемат с конкурс, обявен при наличие на вакантна длъжност и осигурена преподавателска и научноизследователска натовареност, по предложение на факултетния съвет и след утвърждаване от Академичния съвет:

1. за военнослужещи – със заповед на министъра на отбраната;

2. за цивилни служители и граждани – със заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 59. Оценяването на кандидатите за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се извършва от научни журита в съответствие с действащото законодателство.

Чл. 60. (1) Академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се заемат при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България, като допълнителните изисквания за военнослужещите се определят в Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Критериите и показателите за оценяване на кандидатите се определят при условията и по реда на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

(2) Заемането на длъжностите „асистент“, „преподавател“, „старши преподавател“, „инструктор“ и „старши инструктор“ се извършва при условия и по ред, определени със заповед на министъра на отбраната.

Чл. 61. (1) Преминаването от академична длъжност на същата или на съответна академична длъжност в друга структура на ВВВУ „Г. Бенковски“ може да се извършва без конкурс по решение на съвета на приемащото основно звено, утвърдено от Академичния съвет, при условия и по ред, определени с правилник, регламентиращ развитието на академичния състав.

(2) Преминаването на лица от академична длъжност от друго висше училище или научна организация на същата академична длъжност във ВВВУ „Г. Бенковски“ може да се извършва без конкурс с избор по решение на съвета на приемащото основно звено, утвърдено от Академичния съвет и при условия и по ред, определен с правилник, регламентиращ развитието на академичния състав. По същия ред може да се осъществи преминаване на същата или на съответна академична длъжност и от чуждестранно висше училище или научна организация, които са признати и акредитирани от съответните за чуждата държава компетентни органи.

(3) Академичният съвет на ВВВУ „Г. Бенковски“ утвърждава решенията на съветите на основните звена относно съставите на научни журита и избора на кандидати за заемане на академични длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“, въз основа на които началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ издава заповед за състава на научното жури.

Чл. 62. (1) ВВВУ „Г. Бенковски“ може да привлича при необходимост хонорувани преподаватели.

(2) Кандидатите за хонорувани преподаватели трябва да притежават образователно-квалификационна степен „магистър“ или образователна и научна степен „доктор“ в съответната научна област, а кандидатите, привличани за преподаване на чужд език или спорт – образователно-квалификационна степен „бакалавър“.

(3) Решение за привличането им взема факултетният съвет по предложение на ръководителя на катедрата, за която има такава необходимост. Решението се взема с явно гласуване и обикновено мнозинство от присъстващите членове на съвета. Право на глас имат хабилитираните членове на факултетния съвет.

(4) Отношенията на хоноруваните преподаватели с ВВВУ „Г. Бенковски“ се уреждат с граждански договор за срок не повече от една година. Договорът може да бъде подновяван по решение на факултетния съвет.

Чл. 63. (1) С решение на факултетния съвет могат да се привличат за извършване на научно-преподавателска дейност учени и преподаватели от страната и от чужбина в качеството им на гост-преподаватели за определен срок.

(2) Привличането на гост-преподаватели се извършва без конкурс по ред, определен с правилника, регламентиращ развитието на академичния състав.

Чл. 64. За подпомагане на научноизследователската работа и културната дейност могат да се назначават специалисти и експерти. Назначаването, както и конкретните названия на длъжностите им, се определят при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България и правилника, регламентиращ развитието на академичния състав.

Чл. 65. (1) Военнослужещите се назначават на академични длъжности и на длъжности „преподавател“, „старши преподавател“, „инструктор“ и „старши инструктор“ от министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице при условията и по реда на действащото законодателство.

(2) Началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ назначава цивилните лица на академични длъжности и на длъжности „преподавател“ и „старши преподавател“ при условията и по реда на действащото законодателство.

Чл. 66. (1) Трудовите договори с хабилитирани преподаватели, които заемат длъжност „професор“ или „доцент“, при навършване на възрастта, определена в Кодекса на труда, могат да бъдат удължавани в съответствие с §11 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за висшето образование, както следва:

1. факултетният съвет взема решение по предложение на началника/ръководителя на катедрата, за нуждите на която се привлича лицето;

2. решението на факултетния съвет се утвърждава от Академичния съвет.

(2) Срочни трудови договори по ал. 1 могат да се сключат за срок една година, но за не повече от три години – с хабилитирани преподаватели, които заемат длъжност „професор“, или за срок една година, но за не повече от две години – с хабилитирани преподаватели, които заемат длъжност „доцент“.

Чл. 67. Членовете на академичния състав във ВВВУ „Г. Бенковски“ имат право:

1. да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на училището, ако не са гост-преподаватели и хонорувани преподаватели;

2. да разработват и преподават учебното съдържание на своята дисциплина свободно в съответствие с изискванията на учебния план и учебната програма;

3. да провеждат научни изследвания и да публикуват резултатите от тях, като спазват изискванията на Закона за защита на класифицираната информация;

4. да ползват базата и възможностите на ВВВУ „Г. Бенковски“ за научното и професионалното си израстване;

5. да извършват научни изследвания и консултантски услуги, да провеждат курсове и други дейности, свързани с предмета на дейността им в училището, съгласно правилник за тези дейности, приет от Академичния съвет, а за военнослужещите – при спазване ограниченията, определени в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

6. да ползват на всеки 7 години до една академична година за творческо развитие, в която се включват специализациите и участието им в курсове и други форми за повишаване на квалификацията с откъсване от работа с продължителност повече от 3 месеца, като през това време не им се възлага учебна заетост, а решение за ползването на правото взема факултетният съвет; правото се отнася за лицата, заемачи академичните длъжности „асистент“, „главен асистент“, „доцент“ и „професор“; редът за ползване се определя в правилника, регламентиращ развитието на академичния състав;

7. да участват в курсове и специализации в страната и в чужбина, включително с откъсване от работа, с оглед повишаване на тяхната научна, методическа и професионална подготовка; решението се взема с явно гласуване от факултетния съвет по предложение на катедрения съвет;

8. да членуват и да участват в дейността на национални и международни организации, професионални общности, творчески съюзи, асоциации, дружества и сдружения, свързани с професионалните им интереси;

9. да присъстват при разглеждане на служебното им положение, да бъдат изслушвани и да получават писмен отговор на отправените от тях писмени възражения, жалби и др.

Чл. 68. Членовете на академичния състав на ВВВУ „Г. Бенковски“ са длъжни:

1. да изпълняват задълженията си по длъжностна характеристика;

2. да съблюдават научната и професионалната етика;

3. да провеждат учебния процес на високо научно и методическо равнище;

4. да работят за повишаване на своята научна, професионална, педагогическа и методическа подготовка;

5. да не провеждат политическа, търговска и религиозна дейност в училището и при осъществяването на учебна дейност извън него;

6. да спазват правилниците на ВВВУ „Г. Бенковски“;

7. да разработят и да оповестят по подходящ начин описание на водения от тях лекционен курс, включващо брой, заглавия и последователност на темите от учебното съдържание, препоръчителна литература, изискванията към обучаемите, условията за получаване на семестриална заверка и начина на формиране на оценката и формите на проверка на знанията и уменията;

8. да изпълняват конкретни задачи по предмета на своята дейност, възложени им от ръководителите на звената, в чийто състав са включени, и от ръководството на ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 69. Лицата от академичния състав отговарят дисциплинарно за нарушенията на служебните или трудовите си задължения:

1. военнослужещите – съгласно Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и уставите;

2. цивилните служители – съгласно Кодекса на труда и Закона за висшето образование.

Чл. 70. (1) Член на академичния състав или на останалия персонал на ВВВУ „Г. Бенковски“ подлежи на дисциплинарно уволнение, ако умишлено:

1. постави изпитна оценка, без да е проведен изпит;

2. изпита и постави оценка на лице, което няма право да се яви на изпит при него;

3. издаде документ от името на ВВВУ „Г. Бенковски“ или негово звено, който невярно отразява завършени етапи в обучението на курсант, студент, обучаващ се военнослужещ, докторант и специализант.

(2) Нарушенията по ал. 1 се установяват при условията и по реда на действащото законодателство от тричленна комисия, назначена с писмена заповед на началника на училището. В състава на комисията задължително се включва член (членове) на Контролния съвет на училището.

(3) Член на академичния състав, за който по установения ред е доказана проява на корупция, се уволнява дисциплинарно.

Чл. 71. (1) Лицата от академичния състав се освобождават от длъжност:

1. по тяхно искане;

2. при осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление;

3. при две последователни отрицателни атестации;

4. при отнемане на научната степен;

5. когато не може да им се осигури изпълнението на преподавателска дейност и не съществуват възможности за прехвърляне или преквалификация в сродна научна дисциплина след решение на съвета на основното звено;

6. когато бъде доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове, въз основа на които е придобило или е участвало в процедура за придобиване на научна степен, или е заело, или е участвало в конкурс за заемане на академична длъжност;

7. при извършване на провинения, даващи основание за дисциплинарно уволнение;

8. при поставяне под запрещение;

9. когато в качеството си на член на жури или на факултетен/научен съвет е дало становище в резултат на извършено от него престъпление, установено с влязла в сила присъда.

(2) Освобождаването от длъжност на гражданските служители – членове на академичния състав, в случаите по ал. 1 и отнемането на научната степен при освобождаване по ал. 1, т. 6 се извършват от началника на ВВУ „Г. Бенковски“ след решение на съвета на основното звено.

(3) Освободените по ал. 1, т. 5 граждански служители – членове на академичния състав, получават обезщетение в размер на трудовото си възнаграждение до изтичането на трудовия им договор, но за не повече от 12 месеца след освобождаването им.

(4) Освобождаването от длъжност на военнослужещите – членове на академичния състав, в случаите по ал. 1 се извършва от министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице по предложение на Академичния съвет, внесено от началника на ВВУ „Г. Бенковски“. При освобождаване по ал. 1, т. 6 началникът на ВВУ „Г. Бенковски“ отнема научната степен.

Чл. 72. (1) ВВУ „Г. Бенковски“ оценява приноса на всеки член на академичния състав в учебната, научноизследователската, административната и други дейности. Аtestирането се извършва веднъж на 5 години за хабилитираните лица и веднъж на 3 години – за нехабилитираните.

(2) Военнослужещите – членове на академичния състав, се аtestират при условията и по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и Закона за висшето образование.

(3) Оценкаването и аtestацията на членовете на академичния състав се извършват по показатели, критерии и ред, определени с правилника, регламентиращ аtestирането на академичния състав.

Чл. 73. Носителите на званието „доктор хонорис кауза“ имат право всяка година да изнасят публична лекция в училището.

Глава четвърта ОБУЧАЕМИ

Раздел I Общи разпоредби

Чл. 74. (1) Обучаемите във ВВУ „Г. Бенковски“ са курсанти, военнослужещи, обучавани за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“ в задочна форма на обучение, студенти, докторанти и специализанти.

(2) Обучаемите в редовна форма за нуждите на Министерството на отбраната и на други ведомства за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“ са курсанти. По време на обучението курсантите се обучават и по

съответна акредитирана гражданска специалност, и придобиват ОКС „бакалавър“ и по съответна акредитирана гражданска специалност.

(3) Обучаемите за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“ в задочна форма на обучение са военнослужещи, чийто статус се определя съгласно Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, правилника за неговото прилагане и нормативни актове, касаещи обучението в областта на отбраната.

(4) Студентите са лица, които се обучават за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“ или „магистър“.

(5) Докторантите са лица, притежаващи образователно-квалификационна степен „магистър“, обучаващи се за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

(6) Специализантите са лица, повишаващи квалификацията си по специализиран учебен план, без да придобиват по-висока образователно-квалификационна степен или нова специалност.

(7) Статут на студент, докторант или специализант се придобива при записване във ВВВУ „Г. Бенковски“ и се загубва при отписване, както и за срока на отстраняване, определен в Закона за висшето образование.

Чл. 75. (1) Условието и редът за приемане на курсантите, докторантите и специализантите се определят с акт на министъра на отбраната.

(2) Условието и редът за приемане на студентите се определят с правилник, регламентиращ приема на студенти във ВВВУ „Г. Бенковски“

(3) ВВВУ „Г. Бенковски“ приема при облекчени условия кандидат-курсанти и кандидат-студенти, успешно участвали в конкурсните изпити, които са:

1. класирани с еднакъв състезателен бал – приемат се и двамата, ако кандидатстват за студенти, а ако кандидатстват за курсанти – след разрешение от министъра на отбраната се приемат и двамата;

2. близнаци, които кандидатстват едновременно в едно и също професионално направление на ВВВУ „Г. Бенковски“ и единият от тях е приет – приемат се и двамата;

3. лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто, военноинвалиди и военнопострадали, майки с три и повече деца и кръгли сираци – освобождават се от такси за конкурсните изпити, ако отговарят на изискванията за прием в съответната специалност, за която кандидатстват.

Чл. 76. (1) ВВВУ „Г. Бенковски“ извършва обучение срещу заплащане на студенти и докторанти при условията и по реда на Закона за висшето образование.

(2) Приемането на студенти за обучение срещу заплащане в образователна и квалификационна степен „бакалавър“ се извършва без конкурсен изпит на основание подадени от тях документи за кандидатстване.

(3) Приемането на студенти за обучение срещу заплащане в образователна и квалификационна степен „магистър“ се извършва без конкурсен изпит на основание подадени от тях документи за кандидатстване при условие, че имат успех не по-малко от „Добър“ от диплома за завършена степен на висшето образование.

(4) Приемането на докторанти за обучение срещу заплащане в редовна и задочна форма в образователна и научна степен „доктор“ се извършва чрез конкурсни изпити. Конкурсните изпити включват изпит по специалността и по чужд език.

(5) Приемът в самостоятелна форма на обучение на докторанти за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ се извършва без конкурсен изпит през цялата академична година.

(6) Правото по ал. 4 ползват лицата, които имат успех не по-малко от „Много добър“ (4,50) от конкурсните изпити за докторанти.

(7) Със студентите и докторантите, които се обучават срещу заплащане, училището сключва договор.

(8) Размерът на таксите за кандидатстване и за обучение по ал. 2 – 5 се определят от Академичния съвет при условията и по реда на Закона за висшето образование.

Чл. 77. Началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ на всеки шест месеца, както и при поискване от министъра на образованието и науката, представя необходимата информация за поддържане на информационната система на Министерството на образованието и науката.

Раздел II

Курсанти и военносслужещи, обучавани за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“

Чл. 78. (1) На курсантите се присвояват звания:

1. курсант;
2. курсант-младши сержант;
3. курсант-сержант;
4. курсант-старши сержант;
5. курсант-старшина.

(2) Поредно звание на курсантите се присвоява след успешно завършване на всяка учебна година със заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 79. Курсантите се оценяват ежегодно с цел осигуряване кариерното им развитие след завършване на обучението. Оценяването се извършва по система от критерии, определени с Методика за ежегодна оценка и класиране на курсантите във ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 80. (1) Курсантите имат право:

1. да ползват домашен отпуск в размер на седем календарни дни при: сключване на граждански брак, при раждане или осиновяване на дете; при тежко заболяване или смърт на съпруга (съпруг), дете, родител или други роднини по права линия или когато семейството му е пострадало от бедствие, авария или друго извънредно обстоятелство;

2. да ползват домашен отпуск за времето на временна неработоспособност, установена от компетентните здравни органи;

3. да ползват домашен отпуск, когато:

а) са призовани в съд или в други органи като страна, свидетел или вещо лице;

б) са кръводарители – за деня на прегледа и кръводаряването, както и 2 дни след него;

4. да избират учебни дисциплини при условията, определени в учебния план;

5. да получават квалифицирана помощ и ръководство за професионалното си израстване;

6. да изучават допълнителни курсове, провеждани в училището;

7. да участват в научноизследователската дейност на ВВВУ „Г. Бенковски“, като им се гарантират авторските, изобретателските и сродните им права и възнаграждение;

8. да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на висшето училище;

9. да ползват намаление при пътуване по градския и междуградския транспорт при условия и по ред, определени от действащото законодателство;

10. да се сдружават в учебни, научни, спортни и културни общности, както и да членуват в международни организации, чиято дейност не противоречи на законите на Република България и не възпрепятства участието им в учебния процес, съгласувано с преките им командири и началници;

11. да се преместват в друга специализация при съгласие на заявителя на кадри след решение на Академичния съвет;

12. да прекъсват или презаписват годината при продължително отсъствие поради временна неработоспособност, но за не повече от една година, веднъж за срока на обучение; прекъсването става с разрешение на началника на училището и удостоверение, издадено от компетентните медицински органи;

13. да ползват ваканция в размер на 30 календарни дни за учебна година, които се ползват по време на студентския празник, коледните и новогодишните празници, след завършването на зимния семестър и след завършването на летния семестър;

14. да получават стипендии;

15. да кандидатстват и да преминават част от обучението си в друга образователна институция, с която ВВВУ „Г. Бенковски“ има договорености за

прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити в съответствие с учебния план;

16. да получават академична справка при напускане на училището.

(2) Курсантките майки имат право да прекъснат обучението си за времето на бременност и раждане въз основа на удостоверение, издадено от компетентните медицински органи, както и за времето на отглеждане на малко дете до 2-годишна възраст въз основа на молба и копие от акт за раждане на детето.

(3) Военнослужещите, обучавани за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“, ползват правата по ал. 1, т. 4 – 8, 10 – 12 и 15 – 16.

Чл. 81. (1) На курсантите, завършили ВВВУ „Г. Бенковски“ за нуждите на Министерството на отбраната, се присвоява офицерско звание „лейтенант“ и им се предлагат вакантни офицерски длъжности в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия в съответствие с придобитата военна специалност и специализация.

(2) На курсантите, завършили ВВВУ „Г. Бенковски“ за нуждите на други министерства или ведомства, се присвоява офицерско звание „лейтенант“ и се зачисляват в запаса.

(3) На курсантите, завършили за нуждите на Министерството на отбраната, които не са издържали държавните изпити или не са защитили дипломните си работи на редовната и на поправителната сесия, се присвоява военно звание „офицерски кандидат – 1 клас“ и се назначават на длъжност за офицерски кандидат за срок от една година.

(4) След успешно полагане на държавните изпити или след защита на дипломната работа в срока по ал. 3 им се присвоява военно звание „лейтенант“ и се назначават на офицерска длъжност.

Чл. 82. (1) Курсантите са длъжни:

1. да спазват договора за военна служба, този правилник и другите актове, регламентиращи дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“;

2. да носят униформено облекло и отличителни знаци в съответствие с утвърдените правила;

3. след провеждане на начална подготовка да положат военна клетва, което се удостоверява с подписване на клетвен лист;

4. в началото на обучението си да подадат декларация, че не членуват в политическа партия и декларация за липса на обстоятелства по чл. 188 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, както и декларация в 7-дневен срок от възникване на обстоятелство по чл. 188, ал. 6 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

5. да не напускат района на ВВВУ „Г. Бенковски“ освен в случаите, когато са във ваканция, в домашен отпуск, както и в други случаи, определени

със заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ или на министъра на отбраната или оправомощени от него длъжностни лица;

6. да допринасят със своята подготовка и поведение за опазването на доброто име и издигането на престижа на ВВВУ „Г. Бенковски“;

7. да присъстват редовно и да участват активно в задължителните форми на учебни занятия съгласно разписанието за занятия, учебните програми и учебния план;

8. да се подготвят задълбочено и да полагат в определените срокове изпити и да изпълняват другите си задължения по учебния план;

9. да спазват седмичното разпределение на времето;

10. да опазват материално-техническата база на ВВВУ „Г. Бенковски“;

11. да спазват академичната етика, нормите и правилата за поведение съгласно Етичния кодекс на военнослужещия;

12. да поддържат необходимата хигиена в сградите на училището, както и в прилежащите им райони;

13. да изразяват публично отношение по въпроси, свързани с отбраната на Република България, при условия и по ред, определени от министъра на отбраната;

14. да не употребяват наркотични и/или други упойващи вещества.

(2) Курсантите провеждат учебна практика и стаж във въоръжените сили, като за времето на учебната практика или стаж са длъжни:

1. да изпълняват задачи, утвърдени в заданието за учебната практика или стаж;

2. да спазват войсковия ред и разпределението на времето на военното формиране или структура от въоръжените сили, където се провежда учебната практика или стаж;

3. да се настаняват и хранят във военното формиране или структура по т. 2.

(3) Военнослужещите, обучавани за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“, са длъжни да спазват задълженията по ал. 1, т. 1, 2, 5 – 14 и ал. 2, т. 1 и 2.

Чл. 83. Във връзка с подготовката за изпълнение на военната служба като професия курсантите:

1. изучават уставите на въоръжените сили и други нормативни и административни актове в областта на отбраната;

2. се назначават за командири в курсантски подразделения и носят наряд при условия и по ред, определени с уставите на въоръжените сили и с други актове на министъра на отбраната.

Чл. 84. (1) Курсантите нямат право да членуват в политически партии, движения или коалиции с политически цели и да предприемат действия по време на обучението си, с които да нарушават политическата си неутралност.

(2) Курсантите не могат да извършват пропагандна и агитационна дейност в полза или във вреда на политически партии, движения или коалиции с политически цели, на синдикални организации и на кандидати за изборни длъжности.

(3) Курсантите не могат да участват в събрания, митинги и манифестации на политически партии, движения или коалиции с политически цели, когато носят военна униформа.

Чл. 85. Курсантите не могат да извършват религиозна или атеистична пропаганда по време на обучението си.

Чл. 86. Не се разрешава преместване на курсантите и военнослужещите, обучавани за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“, от ВВВУ „Г. Бенковски“ в друго висше училище.

Чл. 87. (1) При виновно неизпълнение на задълженията по чл. 82 – 85, на курсантите могат да се налагат следните наказания:

1. забележка;
2. мъмрене;
3. строго мъмрене;
4. предупреждение за понижаване на курсантското звание с една степен за срок от 6 месеца до една година;
5. понижаване на курсантското звание с една степен за срок от 6 месеца до една година;
6. предупреждение за отстраняване по дисциплинарен ред от училището;
7. отстраняване по дисциплинарен ред от училището.

(2) Наказанията „забележка“, „мъмрене“ и „строго мъмрене“ се налагат от преките командири (началници).

(3) Наказанията „предупреждение за понижаване на курсантското звание с една степен за срок от 6 месеца до една година“, „понижаване на курсантското звание с една степен за срок от 6 месеца до една година“, „предупреждение за отстраняване по дисциплинарен ред от училището“ и „отстраняване по дисциплинарен ред от училището“ се налагат от началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ или оправомощено от него длъжностно лице.

(4) Преките командири (началници) могат да налагат и дисциплинарните наказания, които са в правомощията на подчинените им длъжностни лица.

(5) Когато длъжностно лице по ал. 2 няма право да издава писмена заповед, то изготвя предложение за налагане на дисциплинарно наказание по команден ред.

(6) При установяване на виновно неизпълнение на задълженията по чл. 82 – 85 с писмена заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ се назначава комисия за извършване на служебна проверка за събиране на доказателства за извършеното нарушение.

(7) За дейността си комисията изготвя протокол, който съдържа:

1. данни, които конкретизират нарушителя;
2. описание на нарушението (деяние, действие или бездействие, време, място и начин на извършване);
3. вредни последици и причинна връзка с нарушението;
4. данни за вината на нарушителя за извършване на конкретното нарушение;
5. причини и условия, довели до извършване на нарушението;
6. предложение за вида на наказанието.

(8) Към протокола се прилагат всички събрани доказателства и писмени обяснения.

(9) В срок до 5 работни дни от получаване на протокола по ал. 7 началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ или оправомощено от него лице провежда беседа с нарушителя, на която:

1. запознава курсанта със събраните доказателства, които дават основание за налагане на наказание;
2. изслушва курсанта или приема писмените му обяснения.

(10) В беседата по ал. 9 вземат участие председателят или членове на комисията за извършване на служебната проверка. За беседата се съставя протокол, който се подписва от участвалите лица.

(11) Отказът на нарушителя да даде писмени обяснения или да подпише протокола от беседата се удостоверява с подписите на двама военносслужещи.

(12) Писмените обяснения на курсанта се прилагат към протокола.

(13) Началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ прави преценка на събраните доказателства и на обстоятелствата, при които е извършено нарушението, както и на направеното предложение за наказание.

(14) При определяне на наказанието се вземат предвид тежестта на нарушението, обстоятелствата, при които е извършено, и поведението на военносслужещия до извършване на нарушението.

(15) Началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ издава мотивирана писмена заповед, с която налага наказание. Наказанието се налага не по-късно от два месеца от установяване на нарушението, но не по-късно от една година от извършването му.

(16) В заповедта по ал. 15 се посочват извършителят, мястото, времето и обстоятелствата, при които е извършено нарушението, доказателствата, въз основа на които е установено нарушението, правното основание и наказанието, което се налага, срокът на наказанието, срокът и редът за обжалване на заповедта.

(17) Заверено копие от заповедта за наказание се връчва на курсанта срещу подпис и се отбелязва датата на връчване. Същата подлежи на изпълнение от деня на връчването ѝ.

(18) Наказанията „забележка“, „мъмрене“ и „строго мъмрене“ се заличават след изтичане на 6 месеца от датата на налагане на наказанието.

(19) Наказанието „предупреждение за отстраняване по дисциплинарен ред от училището“ се заличава след изтичане на една година от датата на налагане на наказанието.

(20) Наказанията „предупреждение за понижаване на курсантското звание с една степен за срок от 6 месеца до една година“ и „понижаване на курсантското звание с една степен за срок от 6 месеца до една година“ се заличават с изтичането на срока на наказанието.

(21) С писмена заповед началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ може да заличи предсрочно наложено наказание, когато са изтекли две трети от срока му, при показани високи резултати от курсанта при изпълнение на задълженията му и видимо изпълнение на положителната роля на наказанието.

(22) При виновно неизпълнение на задълженията по чл. 82, ал. 1, т. 1, 2, 5 – 14 и ал. 2, т. 1 и 2 на военнослужещите, обучавани за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“, могат да се налагат наказания по ал. 1, т. 1 – 3, 6 и 7 по реда на ал. 2 – 21.

Чл. 88. (1) Курсантите се отстраняват по дисциплинарен ред по чл. 87, ал. 1, т. 7 от училището задължително при:

1. осъждане за умишлено престъпление от общ характер или лишаване от право да заема държавна длъжност или да упражнява професията или дейността;

2. при нарушаване на забрана по чл. 84;

3. предоставяне на неверни данни, въз основа на които са приети в училището, или при подправяне на документи;

4. системно неизпълнение на задълженията им;

5. управление на МПС след употреба на алкохол, наркотични и/или упойващи вещества.

(2) При отстраняване по дисциплинарен ред от училището курсантът не може да възстановява права и да бъде приетан повторно за обучение.

Чл. 89. (1) Извън случаите по чл. 88 курсантите се отстраняват от училището при:

1. отказ за издаване, при отнемане на разрешението за достъп до класифицирана информация или при отказ на курсанта да подаде документи за проучване при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация;

2. отказ да подадат декларация, че не членуват в политическа партия или декларация за липса на обстоятелства по чл. 188 от ЗОВСРБ, или отказ да положат военна клетва, освен когато това се дължи на независещи от тях причини;

3. неподаване на декларация при условията, по реда и в срока по чл. 188, ал. 6 от ЗОВСРБ.

4. придобиване на друго гражданство с изключение на случаите посочени в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

5. слаб успех.

(2) Отстраняването се извършва със заповед на началника на училището.

Чл. 90. Военнослужещите, обучавани за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“, се отстраняват от училището в случаите по чл. 88, ал. 1, чл. 89, ал. 1, т. 5 и при прекратяване на договора за военна служба със заповед на министъра на отбраната по предложение на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 91. (1) При отстраняване от училището по чл. 88 и чл. 89, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4 договорът за военна служба с курсанта се прекратява от министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) При отстраняване от училището по чл. 89, ал. 1, т. 5 договорът за военна служба се прекратява след изтичане на една година от отстраняването, в случай че курсантът не възстанови правата си на обучаем по чл. 93.

Чл. 92. (1) Договорът за военна служба с курсанта се прекратява от министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице по време на обучението при:

1. настъпила негодност за военна служба, установена от военномедицинските органи;

2. настъпила психологична непригодност за военна служба, установена от специализирани звена и органи по психологичното осигуряване;

3. напускане на училището по собствено желание.

(2) При прекратяване на договора за военна служба курсантът се отписва от ВВВУ „Г. Бенковски“ със заповед на началника на училището или се премества в специалност извън професионално направление „Военно дело“ като студент в редовна, задочна или дистанционна форма на обучение.

Чл. 93. (1) Курсантите, отстранени от ВВВУ „Г. Бенковски“ на основание чл. 89, ал. 1, т. 5, в срок до една година от отстраняването им могат да подадат рапорт до началника на училището за възстановяването им като курсанти.

(2) Лицата по ал. 1 се зачисляват в курса (семестъра), от който са били освободени, след успешно полагане на невзетите изпити и при наличие на обучаеми в същата специализация, от която са освободени.

Чл. 94. (1) При отстраняване от училището, както и при напускане на училището по собствено желание, курсантът възстановява разходите за издръжка и обучение за периода, в който е бил обучаван, при условията и по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Размерът на разходите за издръжка и обучение се изчислява по ред и условия, определени с акт на министъра на отбраната.

(3) Възстановяването на разходите по ал. 1 се извършва доброволно в едномесечен срок от отстраняването, а при отказ – по реда на Гражданския процесуален кодекс, въз основа на извлечение от счетоводните книги на ВВВУ „Г. Бенковски“ или документ, установяващ размера на вземането, издаден по реда на акта на министъра на отбраната по ал. 2.

(4) При отстраняване от училището по чл. 89, ал. 1, т. 5 действия по възстановяване на разходите за издръжка и обучение на курсанта за периода, в който е бил обучаван, се предприемат, в случай че същият не възстанови правата си на обучаем по чл. 93.

Раздел III **Курсантско-студентски съвет**

Чл. 95. (1) Курсантско-студентският съвет е орган за защита на интересите на обучаваните. Той се състои от представителите на курсантите, студентите и докторантите в Общото събрание на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(2) Мандатът на курсантите, студентите и докторантите в Общото събрание и в Курсантско-студентски съвет на ВВВУ „Г. Бенковски“ е две години с право да бъдат избирани за още един мандат.

(3) Курсантско-студентски съвет избира измежду членовете си председател, който организира и ръководи дейността му и го представлява пред органите за управление на ВВВУ „Г. Бенковски“, пред основните и обслужващите звена в него.

(4) Курсантите, студентите и докторантите избират своите представители при условия и по ред, определени в правилника по ал. 5.

(5) Курсантско-студентски съвет приема правилник за организацията и дейността си, който се представя на Академичния съвет на ВВВУ „Г. Бенковски“. Академичният съвет може да възрази срещу разпоредби на правилника, които противоречат на законите или на правилниците на висшето училище. Спорните разпоредби не се прилагат до решаване на спора от министъра на образованието и науката.

(6) Дейността на Курсантско-студентски съвет се финансира от ВВВУ „Г. Бенковски“ в размер, който е не по-малък от 1 на сто от издръжката на таксите за обучението. Средствата се използват за защита на социалните интереси на курсантите, студентите и докторантите и за провеждане на културна, спортна, научна, творческа и международна дейност.

Чл. 96. (1) Курсантско-студентският съвет има право:

1. да организира избора на свои представители в ръководните органи на ВВВУ „Г. Бенковски“, както и в Съвета на настоятелите;

2. да прави предложения за въвеждане на допълнителни учебни дисциплини;

3. да прави предложения за покана на външни преподаватели;

4. да организира създаването на научни специализирани курсантско-студентски общности и публикуването на техните трудове;
5. при необходимост да създава и управлява свои организационни звена;
6. да установява вътрешни и международни образователни, културни и следдипломни контакти между студентите, курсантите и докторантите;
7. да изразява мнение и да прави предложения за развитието на спортната дейност във ВВВУ „Г. Бенковски“;
8. да участва в организацията на учебния процес и в разпределянето на стипендиите и помощите за курсантите, студентите и докторантите;
9. да участва със свои представители в наблюдението на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав в училището, както и при разработването на въпросите за проучване на студентското мнение;
10. да избира свой представител в Общото събрание на Националното представителство на студентските съвети, който може да бъде различен за всяко заседание.

(2) Курсантско-студентски съвет поддържа самостоятелна страница в училищния информационен център, като финансирането ѝ се осигурява от средствата по чл. 95, ал. 6.

Глава пета **УЧЕБНА ДЕЙНОСТ**

Раздел I **Структура и планиране**

Чл. 97. (1) Обучаемите във ВВВУ „Георги Бенковски“ се обучават по специалности, акредитирани от НАОА в съответствие със Закона за висшето образование.

(2) Формите на обучение във ВВВУ „Г. Бенковски“ са редовна, задочна и дистанционна.

Чл. 98. ВВВУ „Г. Бенковски“ провежда обучение за придобиване на висше образование, след завършено средно образование, в следните степени:

1. образователно-квалификационна степен „бакалавър“, за придобиването на която в съответствие с учебния план се изискват не по-малко от 240 кредита, със срок на обучение не по-малък от четири години;

2. образователно-квалификационна степен „магистър“, за придобиването на която се изискват не по-малко от 60 кредита, след придобита образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по т. 1;

3. трета степен - след придобита образователно-квалификационна степен „магистър“, със срок на подготовка и самостоятелна научноизследователска работа, определен в чл. 8, ал. 2 от Закона за развитието на академичния състав в

Република България и при условията, регламентирани в Правилника за прилагане на този закон, като на завършилите се присъжда образователна и научна степен „доктор“.

Чл. 99. ВВВУ „Г. Бенковски“ обучава чуждестранни граждани във всички форми на обучение по акредитирани специалности при условията и по реда на действащото законодателство.

Чл. 100. (1) Учебната дейност се организира и провежда в съответствие с този правилник и правилника, регламентиращ учебната дейност.

(2) Отделение „Учебна и научна дейност“ е административно звено, пряко подчинено на заместник-началника по учебната и научната част, което планира, организира, контролира, отчита и анализира учебната дейност.

Чл. 101. (1) ВВВУ „Г. Бенковски“ създава възможности за:

1. придобиване на втора или нова специалност в рамките на обучението по една образователно-квалификационна степен;

2. придобиване на по-висока образователно-квалификационна степен;

3. преместване от една специалност и/или форма на обучение в друга;

4. предсрочно завършване на обучението при желание от страна на обучаваните;

5. прекъсване на обучението от страна на студентите, докторантите и специализантите, както и продължаването му след това.

(2) Условията и редът за обучение по ал. 1 се определят от правилника, регламентиращ учебната дейност.

Чл. 102. (1) ВВВУ „Г. Бенковски“ извършва обучение за повишаване на квалификацията.

(2) ВВВУ „Г. Бенковски“ провежда специализирано обучение, обучение за придобиване на квалификация и професионална подготовка на кадри от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия при условията и по реда, определени в наредба на министъра на отбраната, и се провежда в рамките на редовния учебен процес.

(3) Допълнителната квалификация се провежда от програмни съвети, извън редовния учебен процес, с отделна организация и заплащане, по заявка на външни институции или граждански лица.

Чл. 103. Учебна и квалификационна дейност във ВВВУ „Г. Бенковски“ може да се организира и води в рамките на утвърдени от Академичния съвет образователни проекти. Редът за инициране, подготовка, одобряване, изпълнение, контрол и приключване на образователни проекти се определя от актове, приети от Академичния съвет.

Чл. 104. Учебният процес във ВВВУ „Г. Бенковски“ се провежда по учебна документация за всяка специалност, която обхваща квалификационни характеристики по образователно-квалификационни степени, учебен план,

учебни програми на изучаваните дисциплини, ежегоден график на учебния процес и разписания за занятия.

Чл. 105. (1) Квалификационната характеристика определя крайните цели на обучението и общите изисквания към знанията, уменията и компетентностите, които трябва да придобиват випускниците по дадена специалност. Тя е основа за разработване на учебните планове и програми.

(2) Квалификационна характеристика се разработва за всяка специалност от комисия, в която участват и представители на заинтересувани ведомства и други потребители на кадри.

(3) Квалификационните характеристики за специализациите от специалността „Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво“ на професионално направление „Военно дело“ се приемат от Академичния съвет и чрез началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ се предлагат за утвърждаване от министъра на отбраната.

(4) Квалификационните характеристики за гражданските специалности се утвърждават от Академичния съвет.

Чл. 106. (1) Учебният план е основен документ за всяка специалност, който отговаря на държавните изисквания за придобиване на висше образование. В него се определят формите и срокът на обучение, организацията на учебния процес, методичната последователност на изучаване на учебните дисциплини по семестри и години и техният хорариум, изискуемите кредити за образователно-квалификационната степен, формите за контрол и учебната практика.

(2) Учебният план включва задължителни, избираеми и факултативни дисциплини.

(3) Задължителните учебни дисциплини осигуряват фундаментална подготовка по избраната широкопрофилна специалност от професионалното направление.

(4) Избираемите учебни дисциплини осигуряват специфични знания и компетентности от областта на специалността.

(5) Факултативните дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения в различни научни области в съответствие с интересите на обучаемите.

(6) Съотношението между учебните дисциплини по ал. 2 се определя в учебния план на специалността.

(7) Учебният план се разработва от комисия, в която се включват членове на профилиращата катедра, на други катедри и на отделение „Учебна и научна дейност“.

(8) Учебните планове се приемат от Академичния съвет, като за специализациите от специалността „Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво“ се предлагат чрез началника на ВВВУ „Г.

Бенковски“ за утвърждаване от министъра на отбраната съгласувано с министъра на образованието и науката

(9) Обучение по индивидуален план се провежда за завършване на обучението в съкратени срокове, за обучение по втора или нова специалност, както и когато няма класно отделение с планирани занятия.

(10) Обучението по индивидуален план се организира в съответствие с правилника, регламентиращ учебна дейност.

(11) В учебните планове могат да се правят промени по реда на тяхното приемане. Промените се отразяват в приложение към учебния план.

Чл. 107. (1) Учебната програма е основен документ и се съставя за всяка дисциплина от учебния план. Тя определя целите, съдържанието, обема на знанията, формите и методите на учебни занятия, методическата последователност в изучаването на отделните теми, уменията и навиците, които е необходимо да получат обучаемите.

(2) Учебната програма се разработва, приема и утвърждава съгласно Методика за разработване на учебна програма за учебна дисциплина във ВВВУ „Г. Бенковски“.

(3) Учебните програми за редовно обучение са валидни и за задочно и дистанционно обучение.

(4) Корекции в учебните програми могат да се извършват по предложение на катедрите и с решение на факултетния съвет. Корекциите се отразяват в приложение към учебните програми.

Раздел II

Организация и провеждане на учебния процес

Чл. 108. (1) Подготовката и провеждането на учебната година и учебните групи (класните отделения) се определят със заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(2) Всяка учебна година има два семестъра.

(3) Учебното съдържание по всяка дисциплина се организира в относително обособени части (модули).

(4) Академичният час е с продължителност 45 минути.

Чл. 109. (1) Годишният график и разписанието за занятия определят разпределението на учебното време.

(2) Годишният график на учебния процес се прави за всяка учебна година за всички специалности, курсове и форми на обучение. Той отразява в календарен план периодите за провеждане на семестриални занятия, учебна практика и стаж, семестриални и държавни изпитни сесии, отпуски, ваканции и др.

(3) Годишният график се разработва от отделение „Учебна и научна дейност“ и се утвърждава от началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(4) Разписанието за занятията определя последователността на изучаване на учебните дисциплини през семестъра. В него се указват учебните потоци и групи, учебните дисциплини, времето, мястото, видът на занятието и преподавателите.

(5) Разписанието за занятията се изготвя от отделение „Учебна и научна дейност“ в съответствие с учебните планове и програми при спазване на всички организационни, методически и други специфични изисквания. Утвърждава се от началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 110. Основни форми и методи за обучение са: лекциите, семинарите, практическите занятия, лабораторните упражнения.

Чл. 111. Лекционните курсове по задължителните и избираемите учебни дисциплини се възлагат на хабилитирани преподаватели, а по изключение – на нехабилитирани преподаватели с решение на Академичния съвет при условията и по реда на действащото законодателство.

Раздел III

Контрол и отчитане на учебния процес

Чл. 112. Контролът на учебния процес има за цел да осигури поддържане и управление на качеството на учебния процес.

Чл. 113. Контролът на учебния процес се извършва от командването на училището, ръководството на факултета и началниците/ръководителите на катедри. Контролът се планира като раздел в годишния план на ВВВУ „Г. Бенковски“, факултет и катедри.

Чл. 114. Системата за контрол включва:

1. планирането, организацията, провеждането и отчитането на учебния процес;
2. съответствието на преподавания материал с учебните програми;
3. научното и методическото равнище на провеждането на занятията;
4. резултатите от учебния процес;
5. състоянието на материално-техническата база на катедрата;
6. достатъчното осигуряване с учебна литература и други средства за обучение.

Чл. 115. (1) Право да посещават занятия с цел проверка имат началникът на училището, заместник-началникът по учебната и научната част, деканът на факултета, директорът на департамента и началникът/ръководителят на катедрата и членовете на назначените със заповед на министъра на отбраната или началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ комисии.

(2) Занятия по общовойскове дисциплини, физическа подготовка, учебна практика и стаж могат да се проверяват и от лица, определени от началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ и от декана на факултет.

(3) Право да посещават занятия съгласно плана за вътрешен одит имат и вътрешните одитори, когато имат равна или по-висока научна степен от проверявания преподавател.

Чл. 116. (1) Основни документи за отчитане на успеха на курсантите, студентите и обучаващите се военнослужещи са:

1. курсантска (студентска) книжка;
2. изпитен протокол;
3. главна книга;
4. регистрационна книга за издадените дипломи.

(2) Курсантските и студентските книжки са документи, които отразяват курсантското (студентското) положение. За загубване, унищожаване или повреждане, подмяна на съдържание и др. отговорност носят притежателите.

(3) Изпитните протоколи се издават от отделение „Учебна и научна дейност“ за всяка изпитна процедура. Протоколите се съхраняват в продължение на една година след завършването на випуска, след което се унищожават с акт.

(4) Главната книга е основният документ, удостоверяващ резултатите от учебния процес на всеки обучаем. След завършването на випуска тя се подписва от началника на училището. Съхранява се за вечни времена.

Раздел IV

Учебна практика и стаж

Чл. 117. Учебната практика и стаж е неразделна част от обучението и в зависимост от специалността включва: скринингов летателен стаж, летателен стаж, учебна практика, стаж и стаж по гражданската специалност.

Чл. 118. (1) Общата организация, съгласуването и контролът на учебната практика и стаж се осъществяват от отделение „Учебна и научна дейност“ на училището.

(2) Конкретната реализация и ръководството на учебната практика и стаж се осъществяват от основните звена.

Чл. 119. (1) Учебната практика и стаж се провежда съгласно учебния план и учебните програми.

(2) Периодите на учебната практика и стаж се конкретизират в годишния план на училището и в графика на учебния процес за учебната година.

(3) За осигуряване на учебната практика и стаж ВВВУ „Г. Бенковски“ ежегодно представя по команден ред необходимите заявки за военните формирования.

(4) С гражданските организации училището сключва договори за провеждане на учебна практика и стаж.

(5) Организацията и провеждането на учебната практика и стаж на курсантите – випускници, се съгласува с Командването на Военновъздушните сили.

(6) Ръководителите на учебната практика и стаж се определят при планирането на учебната година и се утвърждават с графика на учебната заетост на академичния състав на ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 120. Съдържанието на учебната практика и стаж на курсантите и редът за провеждането му се определят с акт, приет от Академичния съвет.

Чл. 121. Редът и формата за отчитане на учебната практика и стаж се определят в акт, приет от Академичния съвет във ВВВУ „Г. Бенковски“ по специалности.

Чл. 122. (1) За резултатите от учебната практика и стаж се изготвя изпитен протокол. Успехът се отразява в отделни раздели на курсантската (студентската) книжка и в Главната книга.

(2) При получена слаба оценка и непроведена учебна практика и стаж се счита, че не са изпълнени изискванията на учебния план.

Чл. 123. (1) Учебната практика и стаж на студентите може да се провежда извън утвърдения график индивидуално или в групи без ръководител от училището.

(2) Индивидуалната учебна практика и стаж на студентите се организира, съгласува и контролира от ръководството на факултета.

Раздел V

Оценяване на придобитите знания

Чл. 124. (1) В процеса на обучение се провежда текущ, периодичен и обобщаващ контрол.

(2) Основни форми на текущия контрол са: изпитването, индивидуалните беседи, изпълнението на лабораторни упражнения, задачите за самостоятелна работа и др. Оценка от текущия контрол се вземат под внимание при окончателното оформяне на оценката по съответната дисциплина.

(3) Периодичният контрол има за цел да се даде оценка на подготовката на обучаемите по отделни части на изучаваната учебна дисциплина. Основни форми на периодичния контрол са: контролните работи, семинарите, курсовите работи (проекти, задачи) и др.

(4) Обобщаващият контрол има за цел да се даде оценка за подготовката на обучаемите по изучаваната учебна дисциплина съгласно учебния план.

(5) Основна форма на оценяване на знанията са изпитите, които са писмени, освен когато спецификата на учебната дисциплина и/или модул изисква друго.

Чл. 125. (1) За всеки семестър се определят редовни и поправителни семестриални изпитни сесии, а преди началото на следващата учебна година се провежда ликвидационна изпитна сесия.

(2) Изпитните сесии се провеждат съгласно графика, изработен от отделение „Учебна и научна дейност“.

(3) Редът за организиране и провеждане на семестриалните изпити се определя в правилника, регламентиращ учебната дейност.

Чл. 126. Обучаемите се зачисляват в по-горен курс със заповед на началника на училището.

Чл. 127. Редът за заверяване на учебните дисциплини и семестъра се определя в правилника, регламентиращ учебната дейност.

Чл. 128. (1) За оценка на придобитите по време на обучението знания и умения от курсантите, студентите и военнослужещите, обучавани за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление „Военно дело“ в задочна форма на обучение, ВВВУ „Г. Бенковски“ осигурява система за натрупване и трансфер на кредити.

(2) Целта на системата по ал. 1 е да осигури на обучаемите, възможност за избиращелност на дисциплини, самостоятелна работа и мобилност на основата на взаимно признаване на отделни периоди на обучение, които съответстват на част от учебния план на специалността и образователно-квалификационната степен.

(3) Кредитите са оценка на задълженията, които обучаемите, трябва да изпълнят по дадена дисциплина или модул като част от общите задължения, необходими за успешно завършване на една учебна година или семестър.

(4) По всяка дисциплина кредитите се формират от хорариум от лекции и от практически и семинарни упражнения, самостоятелна работа (в лаборатории, библиотеки, курсове и др.), положени изпити и други форми на оценяване, определени от ВВВУ „Г. Бенковски“. Кредитите могат да се присъждат и за участие в практика и за защитена курсова работа или дипломна работа, когато тези дейности са част от учебния план.

(5) Кредитите по ал. 3 се присъждат на обучаемите, които са завършили успешно съответната учебна дисциплина и/или модул чрез полагане на изпит или друга форма за оценяване на знанията и уменията.

(6) Системата по ал. 1 се основава на 60 кредита за учебна година или 30 кредита за семестър, разпределени по учебни дисциплини и/или модули, съгласно учебния план на специалността и образователно-квалификационната степен.

(7) Условиата и редът за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити се определят в правилник, а организирането на студентската мобилност – в правила, приети от Академичния съвет.

Раздел VI

Държавни изпити и дипломни работи

Чл. 129. (1) Обучението за всяка специалност за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ завършва с държавен изпит и/или със защита на дипломна работа в съответствие с учебния план.

(2) Допускането до държавен изпит или до защита на дипломна работа се извършва със заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ по предложение на декана на факултет.

(3) До държавен изпит или до защита на дипломна работа се допускат обучаеми, които са изпълнили изискванията по съответния учебен план.

(4) Дейността по подготовката и провеждането на държавните изпити и защитата на дипломните работи се регламентира от актове, приети от Академичния съвет на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(5) Обучаемите, изпълнили задълженията си по учебния план, получават дипломи за завършено висше образование на съответната образователно-квалификационна степен.

(6) Диплома за завършена образователно-квалификационна степен се издава след изпълнение на изискванията по учебния план, включително за учебната практика и стаж, независимо от календарния срок на обучение.

(7) Дипломата се издава на български език по установен образец, регистриран в Министерството на образованието и науката, и с реквизити, съответстващи на изискванията на Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища, приета с ПМС № 215 от 2004 г.

(8) След заявено писмено искане в отделение „Учебна и научна дейност“ от страна на дипломанта на същия се издава европейско дипломно приложение в съответствие със Закона за висшето образование. Европейското дипломно приложение се издава на английски език.

Чл. 130. (1) Държавният изпит и/или защитата на дипломната работа се провежда пред държавна изпитна комисия, в състава на която влизат не по-малко от трима хабилитирани преподаватели. В комисията могат да се включват и хабилитирани в съответната научна област лица от други висши училища, както и специалисти от съответната професионална област. По изключение в състава на комисията могат да участват и преподаватели с образователна и научна степен „доктор“.

(2) Съставът на държавната изпитна комисия се утвърждава от министъра на отбраната и се назначава със заповед на началника на училището за срок една година.

Чл. 131. (1) Държавните изпити и/или дипломни защиты се провеждат в две сесии: редовна и поправителна.

(2) Държавните изпити от няколко части може да се провеждат в отделни дни.

Чл. 132. (1) Випускниците, получили на държавен изпит слаба оценка, се допускат до полагане на останалите държавни изпити и/или дипломни защиты.

(2) Випускниците, които не са издържали държавните изпити, се явяват на поправителна сесия, която се организира не по-рано от един месец след редовната.

Чл. 133. При неуспешна защита на дипломната работа на дипломанта, по предложение на изпитната комисия се определя дата за явяване на поправителна защита по същата дипломна работа или се възлага разработване на нова, която да защити със следващия випуск.

Чл. 134. (1) При неявяване на випускник на държавен изпит или на защита на дипломна работа по уважителни причини в определения по график срок председателят на държавната изпитна комисия съгласувано с началника на училището определя реда и времето за провеждане на държавните изпити или за защита на дипломните работи.

(2) При неявяване на випускник на държавен изпит или на защита на дипломна работа в определения по график срок по неуважителни причини държавната изпитна комисия записва в протокола „не се явил“.

Чл. 135. (1) Получилите повторно слаби оценки студенти могат да се явят в срок до три години на държавен изпит и/или защита на дипломна работа в рамките на държавната изпитна сесия.

(2) Получилите повторно слаби оценки курсанти могат да се явят в срок до една година на държавен изпит и/или защита на дипломна работа в рамките на държавната изпитна сесия.

(3) На лицата по ал. 1 и 2 се издава академична справка.

(4) Недопуснатите до държавен изпит и до защита на дипломна работа студенти поради неизпълнение на изискванията на учебния план за учебна практика и стаж се допускат до държавен изпит след изпълнение на изискванията.

Чл. 136. За всеки проведен държавен изпит (защита на дипломна работа) се съставя изпитен протокол, който се подписва от председателя и членовете на комисията. Протоколът се представя на председателя на държавната изпитна комисия.

Чл. 137. Председателят на държавната изпитна комисия представя общия протокол на началника на училището не по-късно от седем дни след приключването на държавните изпити и защитата на дипломните работи.

Чл. 138. Жалбите на випускниците по въпроси, свързани с държавните изпити или със защитата на дипломните работи, се разглеждат от председателя на държавната изпитна комисия. Решенията по тях трябва да бъдат взети преди приключването на изпитната сесия, а когато се отнасят до последния изпит или защита – до една седмица от тяхното провеждане.

Раздел VII

Придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“

Чл. 139. (1) Придобиването на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“ се осъществява по акредитирани от Национална агенция за оценяване и акредитация докторски програми при условията и по реда на Закона за висшето образование.

(2) За докторанти могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен „магистър“, а когато са военнослужещи – и със сертификат за владее на английски или френски език по стандарта на НАТО STANAG 6001 на ниво, определено в акт на министъра на отбраната.

(3) Обучението за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ се осъществява в редовна, в задочна, в самостоятелна или в дистанционна форма на обучение. Редовната и самостоятелната форма на обучение са с продължителност до 3 години, а задочната и дистанционната – до 4 години.

(4) Обучението за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ се извършва в първично звено на училището – наричано по-долу „обучаваща катедра“, където има поне едно хабилитирано лице от съответното акредитирано професионално направление.

Чл. 140. (1) Приемът в редовна или задочна докторантура се извършва с конкурс, който се провежда не по-рано от един месец след изтичането на срока за подаване на документи съгласно Закона за развитието на академичния състав на Република България.

(2) Конкурсът се обявява в „Държавен вестник“ и на интернет страницата на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(3) Конкурсите за прием в редовна и задочна докторантура за нуждите на Въоръжените сили се провеждат по утвърдени от министъра на отбраната теми, по предложение на Академичния съвет, внесено от началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 141. Придобиването на научна степен в училището се урежда с правилник на ВВВУ „Г. Бенковски“, регламентиращ развитието на академичния състав и при условията, регламентирани в Закона за развитието на академичния състав, Правилника за прилагането му и Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВС).

Глава шеста

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Чл. 142. (1) Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на академичния състав във ВВВУ „Г. Бенковски“, наречена за краткост Система за управление на качеството (СУК), е предназначена да контролира, поддържа и управлява качеството на образованието и на академичния състав.

(2) Системата за управление на качеството във ВВВУ „Г. Бенковски“ е разработена, документирана и внедрена в съответствие с изискванията на стандарт.

Чл. 143. (1) Основен организационен документ на СУК във ВВВУ „Г. Бенковски“ е Наръчникът по качеството, който се приема от Академичния съвет.

(2) В Наръчника по качеството се дефинират:

1. политиката и целите по качеството;
2. контекстът на училището, включващ определяне на потребностите и очакванията на заинтересованите страни, вътрешните и външните обстоятелства, влияещи на способността му за постигане на заложените цели, както и процесите, които протичат в СУК;
3. рисковете и възможностите пред ВВВУ „Г. Бенковски“ и действията за тяхното овладяване с цел повишаване качеството на обучение;
4. ангажираността на ръководството и отговорниците за изпълнението на дейностите в СУК;
5. документираната информация, включваща всички процедури, съпътстващи дейността на училището (правилници, вътрешни правила, методики, формуляри и др.), които трябва да се прилагат или изпълняват за достигане и поддържане на високо качество на учебната дейност;
6. оценяването на резултатността чрез системата за наблюдение, анализ и подобрения в работата;
7. измеримите критерии за оценяване на учебната дейност;
8. системата за проучване мнението на обучаемите, на потребителите на кадри, както и на всички останали заинтересовани страни;
9. организацията и провеждането на вътрешните одити и прегледа от ръководството.

Чл. 144. Основни принципи за изграждането на СУК са:

1. интегриране на СУК в цялостната дейност на училището;
2. определяне на политика и цели, изцяло съвместими със стратегия, мисия и контекст на ВВВУ „Г. Бенковски“;
3. оповестяване на политиката, целите и организацията на СУК;
4. приобщаване, мотивиране и насочване на академичния състав и останалите служители да допринасят за постигане на поставените цели;
5. насърчаване използването на процесния подход и мисленето, основано на риска;
6. обучение и сертифициране на лицата от СУК;

7. непрекъснато проучване на трудовия пазар, интересите и мнението на обучаемите, очакванията и изискванията на заинтересованите страни;

8. използване на система за външен контрол за определяне на съответствието на системата на изискванията на стандарта.

Чл. 145. (1) Системата за управление на качеството се основава на анализирането на данните за планирането, провеждането и ефикасността на учебния процес и всички съпътстващи дейности.

(2) Функционирането на Системата за управление на качеството предвижда непрекъснато управление и взаимна връзка между процесите:

1. планиране на обучението и отговорност на ръководството;
2. управление на учебния процес и ресурсите;
3. провеждане на обучението;
4. наблюдения, анализ и подобрения.

Чл. 146. (1) Отговорни лица от Системата за управление на качеството са:

1. упълномощен представител на ръководството;
2. вътрешни одитори;
3. отговорници по качеството в катедрите.

(2) Отговорните лица от СУК се назначават със заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(3) Отговорностите по СУК на лицата по ал. 1 са описани в Наръчника по качеството.

Чл. 147. (1) Отговорните лица по качеството наблюдават учебно-възпитателния процес, извършват одиторска дейност, анализират и обобщават резултатите от проведените анкети, проучвания на мнения и отзиви, като акцентират вниманието си върху внедряването на политиката и целите на качеството, оценявайки качеството на крайния продукт - випускниците на училището. Знанията и уменията, придобити от випускниците, се оценяват на база въведените критерии за успех от семестриални и държавни изпити, реализацията им на трудовия пазар, данните от получени отзиви на потребители на кадри, анкети за удовлетвореността на самите обучаеми като клиенти и т. н.

(2) Отговорните лица по качеството на основата на проведените наблюдения и одити при необходимост изработват анализи и предложения до ръководството на ВВВУ „Г. Бенковски“ за предприемане на действия с цел подобряване на качеството на обучение, както и на Системата за управление на качеството, в съответствие с изискванията на стандарта.

Чл. 148. (1) За проучване на мнението на обучаемите е разработена процедура, приета от Академичния съвет.

(2) Статистическата съвкупност обхваща обучаемите от всички образователно-квалификационни степени, форми на обучение и специалности по предварително изготвен график. Източник на сведения е анкета на

обучаемите на хартиен или електронен носител, която се осъществява посредством разработени за целта въпросници.

(3) На база резултатите от анкетите се изготвят обобщени анализи, които се предоставят на:

1. титуляря на дадена дисциплина от учебен план – за резултати, касаещи водената дисциплина;

2. началниците/ръководителите на катедри – за резултатите, касаещи водените в съответната катедра дисциплини или касаещи водещите за катедрата специалности, като началникът/ръководителят на съответната катедра запознава с резултатите катедрения съвет;

3. деканът – за всички резултати, касаещи преподаваните във факултета дисциплини, както и водените от факултета специалности; деканът, от своя страна, запознава членовете на факултетния съвет;

4. заместник-началника по учебната и научната част, който запознава членовете на Академичния съвет.

Глава седма **МЕТОДИЧЕСКА ДЕЙНОСТ**

Чл. 149. Основната цел на методическата дейност във ВВВУ „Г. Бенковски“ е осигуряването на високо качество и ефективност на обучението чрез усъвършенстване на организацията, формите и методите за провеждане на учебния процес.

Чл. 150. Основно съдържание на методическата дейност е:

1. провеждане на научни изследвания по проблемите на методиката на обучение и възпитание;

2. експериментиране и прилагане в учебния процес на нови и усъвършенствани методи и форми;

3. провеждане на научни конференции, семинари и съвещания по методически въпроси;

4. заседания по методически въпроси на Академичния съвет, факултетните и катедрените съвети;

5. провеждане на показни, открити, пробни и други методически занятия;

6. подготовка и обсъждане на доклади за акредитации и одити.

Чл. 151. (1) Общото ръководство на методическата дейност във ВВВУ „Г. Бенковски“ се осъществява от заместник-началника по учебната и научната част.

(2) Непосредственото ръководство на методическата дейност се осъществява от деканът на факултет и началниците/ръководителите на катедри.

(3) Методическата дейност в училището, факултета и катедрите се планира в отделни раздели на годишните и месечните планове.

Чл. 152. Основните въпроси, обсъждани на методически заседания в катедрите, са:

1. целите, структурата и съдържанието на учебните програми;
2. организацията, формите и методите за провеждане на учебния процес по дисциплините на катедрите и на показни, открити, пробни и други занятия;
3. резултатите от провежданите в катедрите научни изследвания в областта на методиката на учебния процес;
4. разработените учебници, учебни и методически помагала за семинарни, лабораторни и практически занятия, упражнения, тренировки и други материали за учебния процес;
5. организацията и ефективността на учебната практика;
6. използването на учебно-материалната база и нейното развитие;
7. новостите в областта на методиката на обучение във висшите училища.

Чл. 153. За обсъждане на методически въпроси, засягащи две и повече катедри, се провеждат съвместни заседания.

Чл. 154. Повишаването на методическата подготовка на академичния състав във ВВВУ „Г. Бенковски“ се осъществява чрез:

1. участие в работата на научни конференции, семинари, съвещания и други форми по методически въпроси;
2. участие в научни изследвания по методически въпроси;
3. разработване на учебници, учебни и методически помагала, семинарни, лабораторни, практически занятия, упражнения, тренировки и други материали за учебния процес;
4. самостоятелно изучаване на въпроси от областта на педагогиката и методиката на обучение във висшите училища;
5. присъствие на показни, открити и пробни занятия в катедрата и участие в обсъждането им.

Чл. 155. Обемът и качеството на методическата дейност на членовете на академичния състав се оценяват при атестирането им.

Глава осма

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ИНОВАЦИОННА ДЕЙНОСТ И ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Чл. 156. Във ВВВУ „Г. Бенковски“ се извършват научноизследователска и иновационна дейност и приложни изследвания в областта на военновъздушните аспекти на отбраната и сигурността, пилотирането/управлението на летателните апарати, ръководството на въздушното движение, техническата експлоатация, комуникационното, навигационното, информационното и летищното осигуряване, авиационните технологии и други области на науката.

Чл. 157. Научноизследователската, иновационната дейност и приложните изследвания се провеждат в съответствие с националната политика в областта на научните изследвания, научната политика на Министерството на отбраната и потребностите на авиационната индустрия на Република България при условия и по ред, определени в акт, приет от Академичния съвет.

Глава девета

ИЗДАТЕЛСКА, ПУБЛИКАЦИОННА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Чл. 158. ВВВУ „Г. Бенковски“ развива собствена издателска дейност съгласно действащото законодателство.

Чл. 159. (1) Издателската дейност в училището има за цел издаване на учебници и учебни помагала, необходими за осъществяването на учебния процес, и на други издания.

(2) Издателската дейност се ръководи от заместник-началника на училището по учебната и научната част.

(3) Редът и организацията на издателската дейност се определят с правилник, регламентиращ издателската дейност, приет от Академичния съвет.

Чл. 160. (1) Издателската дейност осигурява:

1. редактирането и издаването на периодичното академично списание;
2. отпечатването на материали от научни сесии, конференции, съвещания и семинари.

(2) За организирането издаването на периодичното академично списание началникът на училището назначава редакционна колегия. Дейността на редакционната колегия се определя с правилник, приет от Академичния съвет.

Чл. 161. Издателската дейност в училището се планира от отделение „Учебна и научна дейност“ по предложения на факултета и департамента. Плановете и отчетите за тяхното изпълнение се обсъждат и приемат от Академичния съвет.

Чл. 162. (1) Публикационната дейност на академичния състав от ВВВУ „Г. Бенковски“ се води на системен отчет.

(2) Приоритетни са публикациите и цитиранията, отразени в световните индекси за научно цитиране и интегрираните в тях регионални индекси за научно цитиране.

Чл. 163. Ежегодно резултатите от публикационната дейност за предходната календарна година се анализират на заседание на Академичния съвет.

Чл. 164. Данните от публикационната активност на академичния състав се използват при процедури за хабилизация, атестиране на професорско-преподавателския състав и докторантите, участие в конкурси за

научноизследователски и образователни проекти, при номинации за научни награди и др.

Чл. 165. (1) Информационната дейност във ВВВУ „Г. Бенковски“ има за цел да осигури необходимата информация на академичния състав и на обучаемите за пълноценно изпълнение на задълженията им и за осигуряване качеството на обучението, както и публичност на постиженията на ВВВУ „Г. Бенковски“ сред националните и международните професионални и академични среди.

(2) Информационната дейност се осигурява чрез:

1. автоматизирана библиотечно-информационна система;
2. вътрешна информационна система за управление на качеството на обучението;
3. информационен център за обучаемите;
4. вътрешни компютърни мрежи, които могат да бъдат свързани с други ведомствени, национални и глобални среди;
5. компютърна система за WEB базирано и дистанционно обучение;
6. интернет страницата на ВВВУ „Г. Бенковски“, страници в социални мрежи и на научноизследователски и иновационни проекти;
7. връзките с обществеността и популяризирането на дейността на ВВВУ „Г. Бенковски“ в публичното национално и международно пространство.

Глава десета

ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ

Чл. 166. (1) Физическото възпитание и спортът във ВВВУ „Г. Бенковски“ са задължителни елементи от професионалната подготовка, възпитателния процес и двигателния режим на военнослужещите и обучаемите и по категории се реализират чрез:

1. задължителни и факултативни учебни занятия (за курсантите, студентите и обучавашите се военнослужещи);
2. специализирана психо-физическа подготовка (за курсантите);
3. спортно-масова работа (за курсантите);
4. спортни тренировки и участие в спортни състезания;
5. спорт в свободното време.

(2) Провеждането на физическото възпитание и спорта във ВВВУ „Г. Бенковски“, както и проверката и оценката на физическата подготовка на военнослужещите и курсантите, се извършва съгласно изискванията на нормативните актове по физическа подготовка, възпитание и спорт в Република България, актовете на министъра на отбраната по ръководство на физическа подготовка и организиране на спортната дейност във въоръжените сили.

Чл. 167. (1) Спортната дейност във ВВВУ „Г. Бенковски“ има за цел:

1. осигуряване правото и възможността на всеки да спортува;

2. изграждане на ценностна система чрез спорта;
3. формиране на здравословен начин на живот;
4. развитие на спорта от доброволни организации.

Глава единадесета **МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ**

Чл. 168. Международната дейност обхваща:

1. сключване на договори за сътрудничество с чуждестранни научни и образователни институции;
2. сдружаване с други висши училища от чужбина;
3. обучение и повишаване на квалификацията на чуждестранни курсанти, студенти, докторанти и специализанти;
4. инициране, организиране и участие в международни научни и образователни проекти;
5. инициране, организиране и участие в международни научни форуми;
6. размяна на делегации и обмен на опит;
7. обмен и мобилност на академичен състав и обучаеми;
8. повишаване на квалификацията на академичния състав в образователни и научни институции в чужбина;
9. участие в международни организации на висши военни и граждански училища.

Чл. 169. (1) Международната дейност на ВВВУ „Г. Бенковски“ се осъществява с решение на Академичния съвет.

(2) Всички международни дейности, касаещи отбраната и сигурността на страната, се съгласуват с министъра на отбраната.

Чл. 170. ВВВУ „Г. Бенковски“ развива международна дейност чрез двустранно сътрудничество с други военни академии/училища, институции и сходни учебни и научноизследователски организации, както и организации с предмет на дейност в приоритетни за ВВВУ „Г. Бенковски“ направления.

Чл. 171. ВВВУ „Г. Бенковски“ членува в международни организации и структури в съответствие с решенията по чл. 21, ал. 7, т. 22 и 23 от този правилник.

Глава дванадесета **ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ**

Чл. 172. (1) Планирането и разходването на финансовите средства във ВВВУ „Г. Бенковски“ се извършва въз основа на програмния принцип за управление на ресурсите за отбрана, приет от Министерството на отбраната.

(2) ВВВУ „Г. Бенковски“ участва в процеса на планиране, програмиране и бюджетиране чрез разработване на програмни меморандуми в дългосрочен и средносрочен период.

Чл. 173. (1) ВВВУ „Г. Бенковски“ съставя, изпълнява, приключва и отчита бюджет.

(2) Бюджетът за съответната година се формира от:

1. трансфер от бюджета на Министерство на отбраната;
2. трансфер от други програми от програмната структура на бюджета на Министерството на отбраната за допълнително поставени задачи на ВВВУ „Г. Бенковски“;
3. дарения, завещания и спонсорство;
4. собствени приходи/приходи съгласно чл. 90, ал. 3, т. 4 и т. 5 от Закона за висшето образование;
5. финансова помощ от общините;
6. преходен остатък от предходната година съгласно действащото законодателство.

Чл. 174. ВВВУ „Г. Бенковски“ разработва самостоятелна счетоводна политика, съобразена със счетоводната политика на Министерството на отбраната, която се приема от Академичния съвет и се утвърждава от началника на училището.

Чл. 175. Финансовото управление и контрол на разходите по бюджета на ВВВУ „Г. Бенковски“ се осъществяват в съответствие със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, както и изградената система за финансово управление и контрол, която се приема от Академичния съвет.

Чл. 176. Разпределението на бюджета и отчетите за изпълнението на бюджета на ВВВУ „Г. Бенковски“ се приемат от Академичния съвет.

Глава тринадесета **ЛОГИСТИКА**

Чл. 177. Логистичното осигуряване на ВВВУ „Г. Бенковски“ се организира съгласно действащото законодателство, актовете на министъра на отбраната и заповедите на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

Чл. 178. (1) Ръководството и контролът на логистичното осигуряване във ВВВУ „Г. Бенковски“ се осъществяват от началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(2) Изпълнението на логистичните дейности във ВВВУ „Г. Бенковски“ се възлага на структура, отговаряща за логистичното осигуряване.

(3) Структурата, отговаряща за логистичното осигуряване, се ръководи от началник, непосредствено подчинен на заместник-началника по административната част и логистиката.

Чл. 179. (1) Инфраструктурата на ВВВУ „Г. Бенковски“ включва предоставените му за управление недвижими имоти.

(2) Недвижимите имоти по ал. 1 се управляват в съответствие с предназначението им за нуждите, за които са предоставени, с грижата на добър стопанин.

Чл. 180. (1) Експлоатацията на сградния фонд и видовете имущества се извършва в съответствие с изискванията на противопожарните норми.

(2) Основните и допълнителните противопожарни мероприятия се организират и провеждат със заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“ съгласно действащата нормативна уредба.

(3) Личният състав от ВВВУ „Г. Бенковски“ е длъжен да познава и спазва правилата за пожарна безопасност.

Чл. 181. Ръководството и координирането на мероприятията за противопожарната безопасност се осъществяват от постоянно действащи комисии и длъжностни лица, назначени със заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

Глава четиринадесета СИМВОЛИ, ПРАЗНИЦИ И РИТУАЛИ

Чл. 182. (1) Символите на ВВВУ „Г. Бенковски“ са бойно знаме, флаг на ВВВУ, химн, печати и лого на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(2) Формата на бойното знаме на ВВВУ „Г. Бенковски“ и редът за неговото връчване и използване се определят от министъра на отбраната. Знамето се съхранява по ред, определен от Устава за войскова служба на Въоръжените сили на Република България и заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(3) Формата на флага на ВВВУ „Г. Бенковски“ се утвърждава от началника на ВВВУ „Г. Бенковски“, който определя и реда за неговото използване.

(4) Печатите на ВВВУ „Г. Бенковски“ се съхраняват и се поставят на официални документи на училището по ред, определен в заповед на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

(5) Логото на ВВВУ „Г. Бенковски“ представлява:

1. изображение на българското знаме на Република България, символизиращо, че ВВВУ „Г. Бенковски“ е българско висше училище;

2. стилизирана книга върху художествено оформена основа, което символизира, че във ВВВУ „Г. Бенковски“ образованието е поставено на пиедестал;

3. стилизирано крило и слънце, които символизират авиационното пожелание „Напред и нагоре“;

4. годината 1914 – началото на авиационното образование в България.

(6) Празници на ВВВУ „Г. Бенковски“ са:

1. Международен ден на авиацията и космонавтиката – 12 април;

2. Ден на славянската писменост и култура – 24 май;

3. Патронен празник – 25 май;

4. Ден на авиацията и Военновъздушните сили – 16 октомври;

5. Ден на народните будители – 1 ноември;

6. Ден на студентите – 8 декември.

(7) Ритуали на ВВВУ „Г. Бенковски“ са:

1. тържествено откриване на учебната година;

2. тържествена промоция и връчване на дипломите на студентите випускници;

3. производство в първо офицерско звание и връчване на дипломите на курсантите випускници;

4. полагане на военна клетва от курсантите;

5. удостояване с почетно звание „Доктор хонорис кауза“ в изпълнение на решение на Академичния съвет.

(8) Празникът по ал. 6, т 6 е неучебен ден за ВВВУ „Г. Бенковски“.

(9) Началникът на ВВВУ „Г. Бенковски“ може да определя и други символи, награди, празници и ритуали по предложение на Академичния съвет.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилникът се издава на основание чл. 95, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

§ 2. Изпълнението на този правилник се възлага на началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

§ 3. В шестмесечен срок от влизането в сила на този правилник, се приемат и другите правилници на ВВВУ „Георги Бенковски“ по чл. 37 от Закона за висшето образование.

§ 4. Правилникът влиза в сила от деня на обнародването му в Държавен вестник.

**МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

КРАСИМИР КАРАКАЧАНОВ

МОТИВИ

за издаване на Правилник за устройството и дейността на Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“

В изпълнение на Решение на Народното събрание от 18.04.2019 г. (обн. ДВ, бр. 34/23.04.2019 г.), от 1 януари 2020 година се откри Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“ в град Долна Митрополия.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 2 от Закона за висшето образование, право на висшето училище да урежда устройството и дейността си в собствен правилник в съответствие с този закон. В § 1 от допълнителните разпоредби на горепосоченият нормативен акт се регламентира правото на академиите и висшите училища от системата на Министерството на отбраната да прилагат Закона за висшето образование в съответствие с актовете за създаването им и разпоредбите на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, отнасящи се до устройството и дейността им.

В чл. 95, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България е регламентирано правомощието на министъра на отбраната да издава правилниците за устройството и дейността на военните академии, висшите военни училища, научните организации и на професионалните колежи.

Настоящият Правилник за устройството и дейността на Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“ е съобразен с изискванията и разпоредбите на горепосочените нормативни актове, в това число и със Закона за развитието на академичния състав в Република България и правилника за неговото прилагане, както и с Решението на Народното събрание от 18.04.2019 г., за откриване на Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“.

В Правилника са разписани текстове свързани с правомощията и функционалните отговорности на органите за управление на училището и на основните звена, развитието на академичния състав, правата и задълженията на обучаемите в училището, организацията на учебния процес и международната дейност, както и финансовото и логистично осигуряване на образователната институция.

Предвид степента на значимост на Правилника за устройството и дейността за самата военно-образователна институция, с оглед нейното ефективно функциониране в организационен аспект, на основание чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове, проектът на Правилник за устройството и дейността на Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“ се публикува за обществено обсъждане на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на отбраната за срок от 14 дни.